

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnistvu prejemar:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 550
na mesec 2—	na mesec 190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Tiskovnica: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan svačer izvenredni nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Poznamo številka velja 10 vinarjev.

Na pisma naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira.

Naredna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 24—
pol leta 13—	pol leta 12—
četrt leta 650	četrt leta 600
na mesec 230	na mesec 200

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 33.

Balkanski obiski.

Dunaj, 15. februarja.

Včeraj se je vozil srbski kralj Peter skozi hrvaške in slovenske dežele v Italijo. V najstrožjem inkognitio je prevozil vladar sosedne države južne avstrijske pokrajine in v Zagrebu ter Ljubljani je vlada odredila vse potrebno, da občinstvo ne moti risokega potnika.

V Avstriji je kralj Peter, kadar koli potuje skozi njene dežele vedno še »visoki potnik«. Ni gost, katerega bi se izkazovala poleg predpisanega internacionalnega hladnega spoštovanja še kaka posebna spoštovanja pozornost. — Reprezentant sosedne Srbije do danes ni imel prilike pozdravit v dunajskem gradu vladarja avstrijskega.

Zgodovina zadnjih let, v katerih so postajala nasprotstva med obema državama vedno oostrejša in je že rozila vojna furija, da razplamti neoglasja v besni ogenj železa in krvi, nam pojasnjuje, zakaj ste si obe državi po svojih najvišjih reprezentantih ostali do danes tuji in hladni, zakaj kralj male Srbije, ki je v gospodarskem oziru bila še pred nedavnim časom popolnoma navezana na svojo sosedinjo kot svojo dodateljko in kupovalko, še do danes ni bil gost cesarja velike Avstrije, kateri je Srbija ključ do Balkana, kot trgovskega in gospodarskega torišča avstrijske zunanje trgovske politike.

Zavedamo se, da smo proti vsem jugoslovanskim fantazijam in navdušenjem, ako odkritosrčno obžalujemo, da se ne posreči doseči med obema državama, ki jih vežejo veliki gospodarski interesi pa gotovo tudi vezi krvnega in kulturnega sorodstva, srečnejšega in bolj prijateljskega razmerja.

Nočemo raziskovati, koliko krivde pripade v tem oziru na Srbijo, oziroma njeno diplomacijo in zunanjo politiko, ki tam v obsežnejši meri vpliva na javnost kakor pri nas; gotovo pa je, da so grehi, ki jih je zakrivila avstrijska zunanja politika veliki in mnogostevilni.

Navzlic temu, da je era sovražstva tudi formalno zaključena z avstrijsko-srbsko trgovinsko pogodbo, ki je stopila 24. jan. 1911 v veljavo, se še vedno strelja od obeh strani. Ne več oficijalno, pač pa se v zadnjem času oglašajo listi z malimi hudobnimi noticami in zavitimimi članki, ki so preračunljeno sestavljeni v to svrhu, da znova razburijo ali vsaj razzlobijo javnost, ter vzdržijo še obstoječa nasprotstva.

V nemških listih se je tudi povodom vesti o potovanju kralja Petra na inozemske dvore, zatrjevalo, da Peter na Dunaj sploh ne pride, ker ga niti cesar, niti grof Aehrenthal nečeta sprejeti kot gosta.

In ravno kar je izšla iz peresa dunajskega žurnalista Wandla brošura »Avstrija in Srbija« ki nosi vse znake oficijoznega mnenja. V tej brošuri se nahaja karakterističen stavek ki razodeva princip avstrijske politike na Balkanu: »Dort gilt nur die Macht.« Politika sile, ki se v slučaju »potrebe« spremeni v politiko nasilnosti, politika »velikega proti malemu« je ona napačna pot, po kateri hoče urediti Avstrija pod vodstvom grofa Aehrenthala svoje razmerje napram balkanskim državam in zlasti Srbiji. Po srečno končanih javnih razporih bi bilo v interesu obeh držav želeli, da propade ta princip in baš radi tega je boj prof. Masaryka proti zunanemu ministru grofu Aehrenthalu tako izrednega pomena. Ne le z ozirom na politično moralo ter čustvovanje velikega dela avstrijskega prebivalstva, temveč v prav praktičnem splošnem državnem interesu.

Odkar je pričela v l. 1906 med Srbijo in Avstrijo carinska vojska, ki je za Srbijo pomenjala boj za gospodarsko neodvisnost, nazadujemo pri svojih gospodarskih, zlasti trgovinskih podjetjih na Balkanu neprenehoma. Čas avstrijsko-srbskega sovražstva pomenja za naše gospodarske interese na Balkanu in zlasti v Srbiji naravnost katastrofalno dobo, za našega »zvestega zaveznika« Nemčijo pa čas gospodarske ekspanzije. Wandlova brošura sama ne taji, da je avstrijsko-srbska trgovinska pogodba, ne le formalni zaključek medsebojnih velikih nasprotij, temveč tudi znamenje, da je ostala Srbija v svojem stremeljenju po gospodarski emancipaciji od Avstrije zmagovalna.

To dejstvo samo na sebi bi nas moralo stregati. V svesti si, da na Balkanu ne smemo iskati političnega laborija, pač pa gospodarskega vpliva v interesu naše industrije in kupčije, na katero ne vpliva le politična moč, ter cena in vrednost blaga, temveč v veliki meri tudi naklonjenost in simpatije kupujočega (baš zgodovina zadnjih let je pokazala, da igrajo simpatije v gospodarskem življenju veliko vlogo!) si mora naša monarhija z vsilo prizadevati, da pridobi avstrijskemu imenu v Srbiji in na celim Balkanu zopet prijazen odziv.

To je le mogoče, ako napoči v

naši zunanji politiki čas prijateljskih stikov s sosedno državo, doba v kateri bo Avstrija ne le poudarjala, da hoče biti prijatelj južnih sosedov, temveč to tudi v dejanjih pokazala.

V avstrijski delegaciji se pravkar vrši velika debata o novem oboroženju avstrijske mornarice. Vlada in delegati se sicer trudijo zatajiti, da imajo vse vojne priprave na jugu, na morju, edino ost, nas varovati proti Italiji. Vojska z Italijo pa more postati za nas le tedaj usodepolna, ako istočasno vstane sovražnik na Balkanu, ako prihite armade s Srbije in Črne gore v južne avstrijske pokrajine. To je oni »boj na več front« o katerem je v jeseni govoril vojni minister baron Schönaich.

Vidimo, da je trajno prijateljsko razmerje med Avstrijo in Srbijo v našem eminentnem gospodarskem in političnem interesu. Tudi v Srbiji se javno mnenje skoraj strezni in reči smemo, da se že danes oficijalni srbski krogi temu spoznanju nikakor ne odtegujejo.

Naša monarhija bi mogla na tej poti storiti takoj dva važna in dalekosežna koraka: iz Belgrada naj bi odstranila neprijetljivi spomin na minule dogodke, ki ga vzbuja grof Forgach, reprezentanta razvijajoče se sosednje kralja Petra pa naj bi čim prej povabila v svoje rezidenčno mesto, da tam naveže ozko prijateljske stike s habsburško dinastijo.

Danes pozdravljajo kralja Petra v Rimu. Je to prvi obisk srbskega kralja na neslovanskem dvoru, v maju mu bode sledilo potovanje v Pariz. Pomenilo bi razjasnenje in olajšanje situacije, ako se naša država potrudila, da prav kmalu pozdravi kralja Petra v svojem cesarskem gradu na Dunaju.

Obiski balkanskih vladarjev so danes največje politične važnosti za gospodarsko in politično življenje avstrijskih narodov. To trditev češkega politika podpišemo v polnem obsegu.

Volilno g'banje.

»Politično društvo za kolodvorski in šentpeterski okraj« je imelo včeraj v budjeviški pivnici na Sv. Petra cesti svoj občni zbor. Drugi podpredsednik gosp. Bončar je vsled odstopa predsednika in podpredsednika otvoril občni zbor ter povzame moč, če se pri bodočih mestnih volitvah posreči klerikalcem, da dobe Ljubljano v svojo lastno pest. Če se torej oziramo zgolj le na novi cestni zakon, mora vsak Ljubljančan izpre-

moženje 121 K 96 vin. Pri sledečih volitvah se izvoli nastopni odbor:

Odborniki: Bončar Anton, Lenček Alojzij, Rohrman Viktor, dr. Ažman Josip, Počivalnik Josip, Poljšak Franc, Accetto Ferdinand, Skubic Ivan, Adamič Ivan, Planinšek F., namestniki: Jakopič Ivan, Mohar Josip, Goršič Ivan, Škafar Fran; pregledniki računov: Podkrajšek Fran, Zupančič Ivan, Verstovšek Iv. in njih namestnik Škerjanc Andrej.

Nato je prosil gosp. Bončar kot predsednik zborovanja gospoda dež. poslanca

dr. Ivana Tavčarja

za poročilo o političnem položaju.

Gospod dr. Tavčar je v svojem poročilu izjavil naslednje:

Volilno gibanje v Ljubljani je tik dr. Zajca, dr. Pegana in nekega krojača z Elizabetne ceste, vrglo na svoje površje tudi gospoda deželnega glavarja pl. Šukljeta! Mnogo nas je, ki zastopamo mnenje, da naj skuša najvišji deželni funkcionar postaviti se na tako visoko stališče, da ga ne dosežajo valovi političnih strasti. To smemo že zategadelj zahtevati, ker deželni sredstev ne plačuje samo tista stranka, koje član je pl. Šuklje, hoc tempore, temveč plačujejo jih tudi druge stranke. Ali objektivnost je čednost, ki ne poganja na vsaki gredici, koliko je rase na gredicah našega gospoda deželnega glavarja, tega nočem preiskovati. Lahko pa rečem, da gospod deželni glavar pri volilni agitaciji ni kazal posebne nepristranosti. Nasprotno: s svojim vmešavanjem v to agitacijo je visoko svoje dostojanstvo precej oškodoval, tako da lahko boga prosimo, da naj nam pošlje še obilo tako nerodnih klerikalnih agitatorjev, kakor je gospod pl. Šuklje.

Ze z novim cestnim zakonom se je moč vrezal. Občutil je, da je novi cestni zakon za Ljubljano najhujši udarec.

In to je tudi resnica! Tako krivična, da ne rečem roparskega zakona, kot bi bil ta na novo spakodani cestni zakon, ne poznam, in Ljubljančani bi sodili vsi v blaznico, če bi brez odpora pozabili tako kruto krivico. Pribito ostane, da bi novi cestni zakon Ljubljano takoj od pričetka stal 200.000 K, pozneje pa čisto gotovo 500.000 K. Pribito ostane tudi, da bo dobil novi cestni zakon moč, če se pri bodočih mestnih volitvah posreči klerikalcem, da dobe Ljubljano v svojo lastno pest. Če se torej oziramo zgolj le na novi cestni zakon, mora vsak Ljubljančan izpre-

videti, da so zanj bodoče občinske volitve vredne pol milijona kron. — Vsak Ljubljančan pa mora tudi izprevideti, da ga klerikalci za nos vlečejo. To se pravi: dr. Šusteršič in klerikalci hočejo Ljubljani milostno privoliti, da postane klerikalna, pa le proti temu, da plača pol milijona kron! Klerikalci mislijo, da je Ljubljana črv, na katerega skušajo položiti širok svoj podplat. Od Ljubljane pa še zahtevajo, da naj bi se ne zvižala pod težkim tem podplatom! To bi se pa le takrat zgodilo, da stanujejo v Ljubljani sami norci, ali pa da smo vsi omamljeni, kakor narkotizirani bolnik, ki leži v bolnišnici na mizi, da potem z njega zdravniki meso režejo. In tak zdravnik bi bil rad prijatelj Šuklje. Šusteršič in Krek sta za Ljubljano pripravila nož novega cestnega zakona, pl. Šuklje pa je prevzel narkozo, da bi omamili Ljubljano, da bi potem Šusteršič in Krek s svojim nožem meso z nje rezala.

Deželnemu glavarju se pa ni posrečilo, s svojimi števkami, s katerimi nas je nabrizgal, Ljubljane omamiti. S številkami je hotel namreč dokazati, da bo Ljubljana za novi cestni zakon plačevala na leto le nekaj čez 60.000 K! Gospod Šuklje je potemtakem kazal mnenje, da 10% naklada za vse v Ljubljani predpisane davke znaša nekaj čez 60.000 K. Govoril je, da je dobil svoje podatke pri finančni direkciji, tako da so pristni in oficijalni. Potrudil sem se, in podal sem se na isto stezo, ter dobil najnovejšo podatke, ki jih je danes dobiti mogoče! Dobil sem oficijalne podatke za leto 1909.

Za to leto so bili Ljubljani predpisani ti - le davki:

zemljarine	15.902 K	59 v.
najemnarine	491.294 »	95 «
idealne najemnarine	546.496 »	63 »
kontingentirane pridobnine	114.489 »	91 »
nekontingentirane pridobnine	17.603 »	77 «
krošnjarine	555 »	— «
posebne pridobnine	279.455 »	69 «
rentnine	12.707 »	55 «
plačarine	1.650 »	18 »

Skupaj 1.480.156 K 51 v.

To je tista vsota, od katere se je Ljubljančanom za leto 1909 predpisala 40 % deželna doklada, katere predpisani znesek je znašal 592.063 kron 51 vin.

Sedaj pa vas vprašam, kak matematik mora biti naš deželni glavar,

LISTEK.

Fickov frak.

Kratkočasna zgodba.

Spisal Blaž Pohlin.

(Dalje.)

Kaj ji je bilo storiti? Dobro, da moža ni bilo doma. Časa ni bilo izgubljati, zato se je hitro oblekla, pomasirala zavitek s hlačami med svoje perilo, ukazala dekli, da nima gospodu, če pride domov, ničesar praviti, kar se je zgodilo, da se ona kmalu vrne, ter oddirjala skozi vrata proti zastavljalnici.

Ni bila še sredi pota, ko je zazvonilo poldne. Srce jo je zabolelo pri tem zvonjenju in pospešila je korake, da je naravnost tekla. Bila je že blizu zastavljalnice, ko se srečata z gospodom Anžinom, uradnikom, ki je vodil ta zavod in kaj rad čul naslov »ravnatelj«.

»Gospod ravnatelj, kaj ste mi naredili?« vskliknila je očitač in proseč obenem. Gospod Anžin je bil mož dobrovoljnega lica in se je prav rad smejal. Prijazen je bil in je zmerom kako okroglo iztresel. Pavline besede

so ga pa frapirale, da je obstal začuden odprtih ust.

»Jaz da sem vam kaj naredil, gospa, kaj krivičnega in zlobnega?« vprašal jo je. »Namesto fraka ste mi vrnila par ženskih hlač.«

»To ni mogoče!« vskliknil je Anžin.

»Mogoče, mogoče, resnica ter kruta resnica!« hitela je Fickovka in zdaj sem prišla, da mi daste frak, ki ga nujno potrebujem danes popoldne.«

»Gospa, to ni mogoče,« dejal je Anžin, »danes je to izključeno, jutri popoldne bomo pa že preiskali, če se je res zgodila kaka neljuba pomota.«

»Morate danes.«

»Ne morem in ne smem. Skladiščnik popoldne ni na razpolago, sploh pa kaj bi bilo, če bi se to zvedelo! Pri najboljši volji, pri največjem prijateljstvu in pri vsej uslužnosti, gospa, se ne more ugoditi vaši želji.«

»Naredite izjemo!«

»Ne morem.«

»Usmilito se me! Glejte, ko ni bilo moža doma, sem brez njegove vednosti zastavila njegov frak, ker sem ravno rabila denar. Danes popoldne pa gre na prijateljevo poroko in ženitovanje in kapricira se na frak. Ako mu torej ne prinesem fraka, imel

la bom »bridke ure kakor še nikoli. Zato vas prosim, gospod ravnatelj, iz usmiljenja mi spolnite gorečo prošnjo, prošnjo nesrečne žene, ki jo je samo sila in potreba privedla do usodepolnega koraka, da je šla zastavit možev frak.«

»Gospa, ni mogoče, na noben način ni mogoče. Pač pa vam dam dober svet, da se rešite neljube zadrege. Izposodite si kak frak, saj imate znanstvo in prijateljstvo v krogih, ki se oblačijo v to oblačilo.«

»Torej res ni mogoče!«

»Srčno obžalujem, pod nobenim pogojem.«

Potrtega srea se je ločila gospa Pavla od trdosrčnega gospoda Anžina. Tudi njemu je bilo težko pri sren, da ni mogel ustreči njeni prošnji, ker bi bil sicer storil, če bi sam odločeval o odpiranju in zapiranju zastavljalnice. Le oziroma na stroge službene predpise so mu velevali, da se ni uklonil milim prošnjam v zadregi se nahajajoče gospe Pavle.

VI.

Nobena stvar ne potare ženske tako, kakor zaveš, da bo vsled lastne krivde v moževih očeh veljala za manj vredno kot doslej. To jo silno boli. Predobro namreč ve, da mož take krivde nikdar ne pozabi in da ji jo

bo pri priložnosti oponesel, če tudi v najnedolžnejših besedah in morda celo v otročiji šali. Toda tudi to jo peče, zato pa tudi pazi in dela nato, da možu ostane prikrita njena krivda. Posebno če je bila še nekoliko lahko miselna.

Gospa Pavla je bila vsa iz sebe zaradi moževega fraka in zaradi smole, ki se je pripetila v zastavljalnici. Jezila se je nad površnostjo zastavljalnične oseboja, po drugi strani pa tudi nad brezobzirno strogostjo, da bi se v izvanrednih slučajih, kakor je ravno njen, ne smela tudi v izvenuradnih urah odpreti zastavljalnična vrata. Toda vsa jeza in vse razburjenje ji ni pomagalo nič, vpoštevati je bilo sedaj le še Anžinov dober svet, naj si kod izposodi kak frak.

Kje ga dobiti?

Ko je šla proti domu, je premišljala samo o tem, a ni ji prišla na misel nobena znanca in nobena prijateljica, katere mož bi imel frak oziroma katero bi si upala nadlegovati za tako uslugo.

Tu je dospela mimo hiše, v kateri je stanoval notarski kandidat Ivan Keber, s čigar ženo sta si bili znani že iz šolskih let. Že dalje časa nista bili skupaj, a gospa Pavla je dobro vedela, da ima Keber, ki je približno enake velikosti in širokosti kot njen

mož, prav čeden frak, v katerem ga je videla v predpustu na elitnem čitalnišnem plesu. Ne da bi se kaj obotavljala, zavila je v vežo in po stopnicah pred Kebrovo stanovanje. Trenutek pozneje sta si že stali z gospo Kebrovo v predsobi nasproti.

»Nekaj bi te prosila, šepetala je Fickovka, »samo nihče ne sme zvedeti zato.«

»Kaj pa?« vprašala je ona čudeč se hlastnim besedam nenadne obiskovalke.

»Ali mi moreš posoditi frak gospoda soproga? Več, moj mož mora danes na poroko in ženitovanje prijatelja Peveca. Vreči se mora v frak. Ko sem pa pred dobro uro pogledala njegov frak, ki ga je imel novega za letošnjo procesijo ob sv. Rešnjem telesu, vidim, da ima take grde madeže, da jih ne morem sama spraviti ven. Mož bi zaradi madežev seveda ne mogel na poroko v fraku, a v drugi obleki ne more iti. Jutri jutraj ti vrnem frak, čist in nepokvarjen.«

Gospa Kebrova je bila dobrega srca, zato je spolnila prijateljico srčno željo. Pol ure pozneje je njena dekla prinesla ge. Fickovi frak gospoda Kebr. Gospa Pavla ji je v znak hvalečnosti dala celo krojo napitnine.

(Dalje prihodnja.)

te hoče ljubljancem v glavo ubiti, da znaša deželna naklada od vsote 1.480.156 K 27 vin. le nekaj čez 60 tisoč kron? Morda je bil v tem slučaju dober politik, matematik je bil pa slab, in kot tak ne bo imponiral niti tistim kmečkim poselencem, katerih govore pl. Šuklje tako visoko obdunjuje!

Tudi to je gotovo, da se ljubljanci na limanice Šukljetrovih števil ne bomo usedli, ker bi se nam potem smejali vsi kalini in vsi gim-peljini celega sveta!

Deželni glavar je pa še na drug način posegel v agitacijo. I skorej bi rekel, da je ta drugi način še klavernejši od prvega. Sklical je namreč načelnike vseh deželnih uradov, in v deželnem odboru nam je poročal, da je tem uradnim načelnikom zabičil, da sme vsak deželni uradnik voliti po svojem lastnem prepričanju, da bode pa vsak uradnik, če bi se vtikal v agitacijo, imel ž njim, to je z deželnim glavarjem, opraviti. Ko pa je nam v deželnem odboru o vsem tem poročal, pa je pl. Šulje zamolčal, da je pri tisti priliki načelnikom deželnih uradov še nekaj povedal. Dostavil je namreč, da je njegova — deželna glavarja — privatna želja, da naj bi deželni uradniki pri bodočih mestnih volitvah volili s tisto stranko, ki ima dandanes večino v deželnih zbornicah. Vidite, prijatelji, v tem pa opazam nečuten atentat na volilno svobodo deželnih uradnikov, ki je toliko kaznivější, ker ga je izvršil deželni glavar sam. Vsak drug bi prišel pod zakon, se ve, deželnemu glavarju pa se ne bo ničesar zgodilo!

Cemu je bilo treba sklicevati načelnike deželnih uradov? Ali radi tega, da jim je deželni glavar povedal, da imajo svobodo volitve po lastnem prepričanju. Inteligentnim možem, kakor so naši deželni uradniki, kaj takega ni treba pripovedovati, ker jim je ta svobodna volitev zajamčena v postavi sami. In ta svoboda je tako slovesno zajamčena, da bi prišel v zapor sam deželni glavar, če bi imel drzno čelo, kratiti jo svojim uradnikom!

Upravičen pa je potemtakem naš sklep, da pl. Šuklje ni klical pred se deželnih uradnikov, da bi jim nekaj povedal, kar so že prej vedeli, in kar se samo ob sebi ume. Sklical jih je zgolj le v namenu, da jim je razodel privatno svojo željo. Zgodilo pa se je to v tako slovesni in oficijalni obliki, da se je v tistem hipu, ko se je izgovorila privatna želja, ta privatna želja izpremenila v oficijalni ukaz g. deželnega glavarja, kar pač drugače biti ni moglo. In zatorej z vso odločnostjo zavračamo atentat deželnega glavarja na volilno svobodo deželnih uradnikov, ter zahtevamo enkrat za vselej, da naj se deželni glavar vojvodine Kranjske drugače obnaša, kakor se obnaša kak klerikalni agitator, recimo kak klerikalni krojač z Elizabetne ceste.

Končno pa mi budi dovoljeno, mimogrede omeniti je drugih nastopov našega avtonomnega deželnega šefa. V teh težkih časih, ko živi dežela v finančnih skrbeh prve vrste, polastila se je našega prečastitega g. deželnega glavarja neka posebna športna strast! Napravila bradkadne love na naše revne in izmučene mestne stražnike, ter jih sili, da ga morajo ponižno in devotno pozdravljati. Kmalu bomo doživeli, da se bo pl. demokrat Šuklje, kakor kak bosanski paša obdal s tekači, ki bodo kar na licu mesta bastonado odšteli mestnemu stražniku, če se revež ne bo dosti globoko poklonil pred deželnim glavarjem. In končno pridemo morda še tako daleč, da bo g. Šuklje še od ljubljanskih meščanov zahteval, da moramo na zemljo pasti, kadar se bode mimo prizibala veličastna njegova prikažen! In to ni vprašanje, ki bi zanimalo samo psihiatra, to je znamenje tiste klerikalne ošabnosti, ki od samega napuha ne ve, kaj bi storila, da bi ponižala meščansko prebivalstvo še bolj. Živ dokaz je to, kam bi prišli, če bi sedli na limanice njihovim sirenskimi vabilom in podučeno je to nastopanje deželne glavarja za vse ljubljansko prebivalstvo, ki bi moralo videti svojo največjo dolžnost v tem, da pozdravlja in kloni hrbet pred despoti, kakršni bi bili klerikalni mogotci, sicer bi pela bastonada.

Končno je treba omeniti, da se je po zaključnem obnem zboru in shodu nabralo 16 K, ki so se razdelile na polovico za družbo sv. Cirila in Metoda in pa na politično društvo za kolodvorski in šentpetrski okraj.

Slovenske manjšine v pomnem ozemlju.

V pomnem delu Štajerske in Koroške živi na tisoče slovenskega delavčevega ljudstva. Treba je le prepotovati industrijalne kraje Gorenje in Srednje Štajerske ter Koroške severno od Drave, pa se lahko vsak prepriča, kolika množina slovenskih ljudi je zaposlena v industrijalnih

podjetjih. Ker ti ljudje niso nobeni voditelji, se narodu odtegnajo. Nemci skrbijo, ki jih je nad 100 milijonov, da se njim nobeden ne izneverí, mi Slovenci, ki smo vendar majni narod, pa mirno gledamo, kako se nam vsako leto na stotine naših ljudi odtuji. Klerikalci se sicer brigajo za slovenske delavce v porenskih premogovnikih v Nemčiji, za slovenske delavce v Avstriji, zaposlene v pomnem ozemlju pri industriji in v rudnikih, pa niti z masinam ne ganejo. Temu je treba odpomoči s tem, da se ustanovi slovenska socialna stranka na moderni in svobodni podlagi, ki bi v sebi združevala slovensko delavstvo v celi habsburški monarhiji, in ki bode kos tekmovati z drugimi podobnimi delavskimi organizacijami, ki nimajo mnogo smisla za slovenske narodne težnje. Za začetek bi bilo potrebno, da se sestavi natančen pregled, recimo nekaj kataster, vseh delavskih slovenskih kolonij, tudi v pomnem ozemlju, kar bi lahko storili slovenski akademiki, dokler bi se ne nastavil poseben organizator slovenskih delavskih kolonij. Gotovo bi se našlo v taki slovenski delavski koloniji toliko narodnozavednih ljudi, ki bi prevzeli zaupništvo za svoje rojake. Tem zaupnikom bi se naj pošiljali prečitani slovenski časniki in knjige, da se razdele med delavce in njih rodbine. To bi bil namreč prvi korak narodne probuje slovenskega delavca, če bi se ga privedlo do tega, da bi čital slovensko. Pošiljanje prečitanih časnikov bi se tako nekako imelo organizirati. V slovenskih časnikih bi se objavil poziv od posebnega odbora za razširjevanje slovenske knjige med slovenskim delavstvom na vse te, kateri bi bili voljni prečitane časnike pošiljati naravnost na naslove, ki jih vsakemu na željo sporoči omenjeni odbor. To bi bilo le za začetek. Potem bi se začela polagoma ustanovljati razna društva in denarni zavodi in končno tudi slovenske šole, če že ne druge, vsaj jezikovne, da se slovensko dete vsaj nauči pravilno slovensko govoriti, čitati in pisati. Del slovenske inteligence čaka na tem polju mnogo težavnega, toda hvaležnega dela, ki gre za to velikanski odstotek slovenskega naroda obvarovati pred potujčenjem. Jugoslovanska socialno-demokratska stranka ni kos svoji nalogi, ker ničesar ne more storiti za jugoslovansko delavstvo, zaposleno v industriji na Štajerskem in Koroškem ter je hladnokrvno na nečloveški in nesocialni način žrtvuje germanskemu molohu.

Robotnik v tujini.

Politična kronika.

Vojni odsek avstrijske delegacije je včeraj pričel specialno debato o mornariškem proračunu. Poročevalca prvi del je bil del. Schlegel. Prvi govornik del. Steiner je pripomnil, da s svojo resolucijo nikakor ni zahteval, naj se material za zgradbo vojnih ladij naroča v inozemstvu. Obenem je pa izjavil v imenu svoje stranke, da bo ta v delegaciji, kakor tudi v parlamentu brezobzirno postopala zoper neopravičeno zviševanje cen od strani nekaternikov, kar narodnemu gospodarstvu zelo škoduje. Na to je govoril del. Dobernig. Odgovarjal mu je del. Ellenbogen, ki je izjavil, da se drže na medparlamentarnih konferencah najlepše deklaracije v prospeh miru. Isti gospodje pa pridejo potem v delegacije ter glasujejo za novo oboroževanje. Principijalno so vsi gospodje za mir, glasujejo pa za vojno. Končno prosí, naj glasujejo za njegov predlog o razoroževanju, katerega bo ponovil v vsaki delegaciji, dokler ne bo sprejet. Mornariški komandant admiral Montecuccoli je odgovarjal na razna vprašanja. O delavskih hišah v Pulju je pripomnil, da v teh ne bodo stanovali samo delavci, temveč tudi oženjeni podčastniki. Po statutu mornariškega arzenala morajo delavci reverz podpisati. Da niso člani nobenega društva. Tvrde morajo dobavljati samo domače materialije. In inozemstva se le tedaj kaj naroča, če se dotični objekt ne more v potrebni množini doma dobiti. Če se četrti dreadnought ne bo začel še letos graditi, tedaj bodo v proračun postavljani pet milijonov porabili v druge svrhe. — Del. Zavorca je stavil sledečo resolucijo: Državno vojno ministrstvo se pozivlja, da da poljedelskemu ministru na razpolaganje vse podatke o vojaških dobavah, prodnencov kakor tudi trgovcev, in naj s tem ministrstvom sporazumno nastopa v vseh zadevah, ki se tičejo dobavljanja potrebnih predelkov vojaški upravi. Na to se zaključí specialna debata o mornariškem proračunu. Začne se debata o

rednih vojnih izdatkih.

Poročevalec je del. pl. Kozłowski. Del. Finck izjavi, da je za mir, glasoval bo pa vseno za vse vojne in mornariške zahteve. Del. dr.

Metel smatra vsiljeno tekučnega huntingenta za umestnostjo, nago uvedbo dveletne službene dobe. Ker pa prebivalstvo želi dveletno službeno dobo in je tudi vojna uprava za to popolnoma pripravljena, tedaj mora zahtevati, da se vse stori, da se bodo lahko finančno in socialnopolitično prenesla vsa bremena, ki jih bo zahtevala dveletna službena doba. Del. dr. Masaryk pravi, da glasovanje zoper ogromne zahteve ni nič drugega, nego izraz prepričanja, da naš finančni položaj sedaj ni zmožen, da bi prenesel tako obremenjenje. — Referent pl. Kozłowski polemizira z vojnim ministrom, ki je že v drugič označil našo armado kot vsihajoče drevo, ter hvali na vse močnejše zmožnosti vojnega ministra in žensalnega generalnega štabnega šefa. Na to se seja prekine.

Dogovori zaradi češko-nemškega sporazuma se imajo po mnenju nemških krogov zopet pričeti v prvi polovici meseca aprila. Nemci vstrajajo na svojem prejšnjem stališču in si tudi od novih pogajanj ne obetajo uspehov.

Boj za časovni avanzama državnih uradnikov postaja od dne do dne resnejši. Ker vlada še vedno neče vpoštevati popolnoma opravičenih zahtev državnega uradništva, tedaj se hoče uradništvo poslužiti skrajnega sredstva, da doseže svoj smoter. Tako so n. pr. poštni prometni uradniki kar natihooma osnovali po vseh glavnih in večjih provinčnih mestih akcijske odbore, ki naj pripravljajo za pasivno resistenco v vseh panogah poštne in brzojavne goba obrata, če vlada ne bo pritrčila uvedbi časovnega avanzama. Poštni prometni uradniki postopajo sporazumno z davčnimi in carinskimi uradniki in tudi z drugimi uradnimi kategorijami. Na svoji strani imajo pa tudi državne poslance. Upamo, da bo vlada še pravčasno spoznala nevarnost, ki preti vs mu prometu, če začno državni uradniki s popolnoma opravičeni samoobrambi s pasivno resistenco, ter ustregla zahtevam drž. uradništva.

V ogrskem državnem zboru je predlagal podpredsednik Kossuthove stranke Toth, naj zbornica zahteva od fin. ministra Lukácsa, da ji predloži vse akte, ki se nanašajo na pogodbo, ki se je v bančnem vprašanju sklenila 8. oktobra 1907 med kabinetom Wekerlovim in avstrijsko vlado. Motivacija tega predloga se postavi na dnevni red sobotne seje.

Srbski kralj Peter je včeraj popoldne ob pol 3. dospel v Rim. Na kolodvoru so ga pričakovali člani kabineta z min. predsednikom Luzzattijem na čelu in pa drugi dostojanstveniki. Tik pred prihodom vlaka se je pripeljal kralj Viktor Emanuel na peron, kjer je stala tudi častna kompanija. Ko je dvorni vlak vozil proti kolodvoru, je zadonela srbska himna. Oba monarha sta se prav iskreno pozdravila ter se dvakrat poljubila. Odrelija sta se skupno v kraljevi grad. Ljudstvo ju je povsod navdušeno pozdravljalo. Ko sta dospela v grad, sta se s balkona zahvalila ljudstvu za pozdrav. — Sinočni listi ne privisujejo temu obisku nikakega političnega pomena, pač naglašajo potrebo, naj se okrene trnovinsko politični odnosaji med Italijo in Srbijo s tem, da se zgradi balkonska železnica, posebno donavsko-jadranska železnica.

O položaju v Albaniji piše rimska »Tribuna« in pravi: Zdi se, da turška vlada ne smatra položaja v Albaniji za resnega. Poslala je iz treh albanskih vilajetov dvanajst bataljonov v Jemen in namerala albanske ročadke še bolj redčiti. Čeprav bi bilo boljše, da pošlje vojaštvo iz Trinopolisa v Albanijo. Italijanska vlada ne bo dovolila, da bi Garibaldi nabil prostovoljce za Albanijo. Albanske gibanje smeri za samoupravo. Popolnoma izključeno je torej, da bi se Garibaldi vmešaval. Program Italije ostane stari?

Vstaja v Jemnu se še vedno bolj razširja. Kakor poročajo iz Hodeide, so nastale čete napadle Said Ibn Hassana, ki je ostal svet turški vladi in ki je branil Hadžo. Ibn Hassan se jih je ubranil. Med Sano in Mehao so postavili trideset strojnih pušk, kar otežkočuje napad na Sano. Iz Carigrada so poslali še en bataljon.

Mehikanski revolucionarji so zopet zavzeli mesto Meksiko, ter je proklamirali za provizoričen sedež nove vlade. Vataši so se polastili v Meksiku vseh javnih blagajn, razven carinske, ki so jo našli prazno. Armada revolucionarjev, ki je zavzela Meksiko, šteje najmanj dvajset tisoč mož. Zvezna posadka v

Meksiku, ki je štela kakih 1300 mož, so jo brez boja vdala revolucionarjem. General Navarro je zavzel Juarez ter ostal tam z enim tisočem višinskih vojakov. V bližini mesta ni revolucionarjev.

Štajersko.

Is Cirkevce na Dr. p. Ptujski okrajni šolski svet je izrekel načelniku krajnega šolskega sveta g. Jakobu Baklanu priznanje in pohvalo za njegovo, šoli prijazno delovanje, zlasti pa za njegove posebne zasluge pri razširjenju tukajšnje ljudske šole v 6. razrednico in okusni prenovitvi šolskega poslopja. — Pretep. Zadnje nedeljo ponoči je nastal med fanti pretep; pri tem sta bila 22letni Ivan Pučko in 20letni Martin Lenart težko ranjena.

Ljudsko štetje v Mariboru. Dolgo so korigirali rezultat ljudskega štetja na mariborskem rotovzu; še-le sedaj so povedali, da se je priznalo k slovenskemu občevalnemu jeziku 3814 oseb in k nemškemu 22.911 oseb (računano brez vojaštva). Leta 1900 je bilo 20.293 Nemcev in 4062 Slovencev. Slovenci so torej nazadovali — na papirju seveda — za 248 oseb. O tem rezultatu avstrijskega ljudskega štetja v Mariboru se bo seveda še govorilo.

Iz Ptuj. Pri zadnjem plesnem venčku v »Narodnem domu« je neka dama pozabila v garderobi veliko rdečo ruto, katero je vzel nekdo pomotoma seboj. Dotičnik se prosi, da jo odda v »Narodnem domu«.

Imenovan je graški vseučilišni profesor dr. Ernest Mischler za predsednika osrednje statistične komisije na mesto sedanjega finančnega ministra Mayerja. O stvari smo že izpregovorili v »Slovenskem Narodu«. Danes le ponovno pribijemo, da je Mischlerjevo imenovanje nov dokaz malomarnosti in nepoučenosti vseh avstrijskih slov. poslancev.

Iz Plaine. Tukajšnjo graščino je kupil s parno žago v Sevnici in rudnikom železa v Št. Vidu vred A. Torres za 850.000 K.

Iz štajerskega deželnega šolskega sveta. Štajerski deželni šolski svet je v svoji seji dne 9. februarja nastavljal: za nadučitelja na Vranskem Iv. Kramarja, učitelja istotam; za def. učitelja, oziroma učiteljico: pri Sv. Duhu v Ločah prov. učitelja Franca Ferka; v Novi Cerkvi pri Ptuju prov. uč. Jožefa Hladnika; pri Sv. Bolfanku v Slov. gor. prov. učiteljico Jožefino Belšak; na Vranskem prov. učiteljico Amalije Jezovšek.

Iz Frana. Občni zbor tukajšnje Ciril - Metodove podružnice se vrši dne 19. februarja ob pol 4. popoldne v prostorih g. M. Turnerjeve po tem - le sporedu: 1. Pozdrav. 2. Poročilo blagajničarke. 3. Poročilo tajnice. 4. Volitev. Po obnem zboru je petje, srečolov, prosta zabava in ples. K mnogobrojni udeležbi vabi vljudno odbor.

Drobne novice. Na Bizelj - skem je nastal minulo nedeljo v neki gostilni pretep, tekem katerega je neki kmečki fant Karla Škofa, ki je pretepajoče se miril, udaril po glavi in ga težko ranil. Ranjenca so spravili v bolnišnico. — Časnikov je izšlo lani in se je razposlalo na Štajerskem 8 milijonov števil. — Kuga na gobcu in parkljih pri goveji živini je razširjena v celem političnem okraju Ljubno na Zg. Štajerskem.

Iz Šmarja pri Jelšah nam poročajo: Našelo se je v našem trgu letos 694 oseb (l. 1900 679). 663 je Slovencev, 19 oseb je navedlo nemščino za občevalni jezik. Med njimi ste rodbini Wagner, davčni asistent Metod Vodopivec, finančni respicijent Pausar s soprogo, vdova Lorgar z dvema otrokoma in trafikantinja Debelak.

Iz pisarne slovenskega gledališča v Mariboru. Radi izredno slabega obiska letošnjih predstav je odbor sklenil, tretjo predstavo v mesecu popolnoma opustiti. Vseled tega odpada še napovedana predstava »Graničarji« v nedeljo, dne 19. februarja. Upamo, da nam slavno občinstvo tega ne bode šlo v zlo, kajti, ako vidimo, da se požrtvovalnost diletan - tov tako malo upošteva, da celo naši najpremožnejši inteligenti ne prihajajo k predstavam, je pač samo ob sebi umevno, da društvo ne more na predovati in je primorano vsled žalostnih razmer stariti korak nazaj, ker mu sicer preti nevarnost, da vsled vednih izgub popolnoma propade. Obhajujemo sicer, da zadenemo s tem tudi naše pridne posetnike predstav, toda sila kola lomi in ako se naše stanje ne izboljša, primorani bomo napraviti še en korak nazaj. Nismo se strahili dela in se tega ne bojimo tudi v prihodnosti. Tolaži nas pri tem žalostnem dejstvu edino zavest, da nas ne zadene krivda našega nazadovanja. Odgovornost naj pa nosijo oni, ki so nas v svoji malomarnosti in brezbrčnosti pustili na cedilu.

Koroško.

Posledica alkoholizma. Pretekli teden je popival dninar Dostal v Celovcu v neki žganjariji na cesti v Zrelec. Železniški delavec Repič ga je hotel spreobrniti in mu je govoril o škodljivosti alkohola, pri tem pa sta se sprla. Ko je bil Repič doma, je prišel Dostal za njim in ga z nožem precej nevarno ranil.

Argentinsko meso. Kakor se poroča iz Celovca, nameravajo mesarji prodajati argentinsko meso, ki je dobe začetkom marca, po K 1-60 kg. To pač ne gre, da bi mesarji kar na svojo roko določali cene preko aprovizacijskega odbora in proti njegovim določbam.

Primorsko.

Ljudsko štetje v Istri. Kakšne sleparije se gode pri popisovanju za ljudsko štetje v Istri, osvetljuje nam jasno povsem zanesljivo poročilo našega somišljenika v Istri, ki se je uveril pri tem na lastne oči. Okrog Grižnjana (Grignano) je popisoval brat občinskega tajnika iz Grignane ter vpisal v pole pač kakor so navedli ljudje, samo s pristavkom Srbo-Croato ali pa Sloveno, ne pa za Hrvatate ter je pisal z navadnim svinčnikom, da so potem na uradu lahko poljubno radirali in fabricirali Italijane. Brat tega občinskega tajnika je zagrizen Lah. Tudi v Castel Veneri se je poslovalo ravno tako z navadnim svinčnikom za kar se je posebno zavzel policijski komisar iz Pirana Schein in posestnik iz Castella Veneri Spizamiglio. Ako se je tako godilo v večjih krajih pred očmi izobražencev, si lahko mislimo kakšno poslovanje je šele po oddaljenih vaseh Istre, kjer polentarje nihče ne nadzoruje in je popisovanje v rokah zagrizenih naših nasprotnikov.

Avtomobilski voznja Opatija-Trst prenehala. Iz Podgrada se poroča, da je z 11. t. m. prenehala vsaka nadaljna avtomobilska voznja iz Opatije skozi Podgrad v Trst. Vzrok je ta, da se dosedanjí lastniki avtomobilov niso mogli zediniti in pogoditi z državo, ki je hotela prevzeti to prog.

Postajenačelniku se je omračil um. Predvčerašnjem se je nenadoma omračil um 42letnemu Ivanu K., postajenačelniku v Podbrdu na Goriškem. Dva prijatelja sta ga spremlila v Trst ter ga oddala v opazovalnico mestne bolnišnice.

25 litrov mleka ukradel. V Trstu na trgu Goldoni je ukradel predvčerašnjem znani tat 17letni Aleksander Hamerle nekemu mlekarju z vozička posodo z mlekom, ki je obsegala 25 litrov. Tatu so aretirali in zvezali, ker je hotel uiti.

Tatvina dragocenosti. Angela Croci, stanujoča v Trstu v ulici Ghega št. 9 je opazila predvčerašnjem, ko se je vrnila po večurni odsotnosti v svoje stanovanje, da so ji ukradli med tem časom neznani tatovi dragocenosti v vrednosti 1000 K.

Požar v Padriču. Predvčerašnjem nekako ob 1. uri zjutraj je začelo goreti v skednju posestnika J. Grgiča št. 22. Ogenj se je hitro razširil in požgal slamo in gospodarsko orodje. Dim je vdrl tudi že v poleg stoječe stanovanje predno so zapazili požar in nevarnost je bila velika, da pogori tudi hiša. Pri omejitvi ognja so se posebno odlikovali sosede in Gropajci.

Pozor na otroke! Sletni sin šolskega sluga v Istrski ulici št. 12 v Trstu, Ludvik Bundič je padel predvčerašnjem v škap vrele vode in se hudo opek. — Nos si je razbila istega dne pri padcu 2letna Nerina Tiberio iz Kjadina št. 436. Rana je težka. Oba ponesrečenca so spravili v bolnišnico.

Ljubeznjiv soprog. Nazarij Pölz iz Kopra, 35 let star, dninar, stanujoč v Trstu v ulici Fondaria št. 5. je cepil predsončnem doma drva. Med delom je prišel navzkriž s svojo boljšo polovico in jo je med prepričom ranil s sekira na glavi in na desnii roki. Žena je morala na zdravniško postajo, moža pa so povabili v pržon.

Z nožem. V starem mestu v Trstu je bil ranjen z nožem predvčerašnjem popoldne neki Karel Regent iz Kontovelja. Nož mu je ranil tudi čreva. V »Iglo« sta ga prinesla dva nosilca, ki pa sta se takoj nato odstranila, tako da ni moč izvedeti kdo je ranil Regenta in zakaj. Prepeljali so ga v bolnišnico.

Iz brzojavnega prometa. Kakor znano, je sporočilo trgovsko ministrstvo namerava ustanoviti na Dunaju, stvo trgov. in obrtniškim zbornicam, v Pragi in v Trstu brzojavne postaje za tisk. Dunajska trgovinska in obrtniška zbornica pa je po poizvedovanjih odgovorila v imenu prizadetih zbornic, da se more vpeljati tak način brzojavljanja le, če poltuna uprava zelo zniža abonement, ne pristojna desetletni naročni, omogoči medmestna priklonjenja in ne pobira posebne oddajnine. Po teh zahtevah

je toliko kakor gotovo, da je ta projekt pokopan.

Homoseksualen. Pripeljali so v Trstu 26letnega kuharja mornarja Zorja Calimerija zaradi homoseksualnega pregreška.

Iz odvetniške zbornice. G. dr. Anton Mandić je vpisan kot odvetnik v listo primorskih odvetnikov s sedežem v Opatiji.

Volitve v obrtno sodišče. Od ponedeljka, 20. t. m., do nedelje, dne 5. marca bodo na mestnem anagrafičnem uradu v ulici Martiri št. 4 v I. nadstropju, soba št. 17, razgrnjeni imeniki volilnih upravičencev za reklamacije. Razporejeni bodo imeniki ob delavnikih od 9. dopoldne do 2. popoldne, ob nedeljah in praznikih pa od 9. dopoldne do 12. opoldne.

Zaradi napačne zglasitve. 44letna brezposelna kuharica Emilija Chappi iz Corno di Rosazzo v provinciji Videm, ki je izgnana iz Trsta, se je tja povrnila, ker ji je Trst prišel s rocu. Da bi je pa policija ne izsledila, si je nadela napačno ime, vendar ji to ni nič pomagalo. Policija jo je pa vendar izsledila in aretirala v ulici dei Vitelli št. 6.

Zimska eskadra. Od nedelje sem v Trstu zasidrana zimska eskadra je danes dopoldne odplula.

Zopet samomor s fenilno kislino. Včeraj dopoldne se je zasturpila 18letna Marija Reinisch v Trstu v ulici Madonna del Mare št. 2 s fenilno kislino. Med tem, ko so jo prepeljali v bolnišnico, je umrla. Njeno truplo so položili v mrtvašnici pri Sv. Justu na oder.

Pasivna resistenca. Na včerajšnjem shodu v gledališču »Politeama Rossetti« so državni uslužbenci in železničarji zavrnili vse predloge vlade glede prispevkov. O polnoči so začeli vsi s pasivno resistenco.

Pod vlak. Predvčerajšnjem je skočil ob 3. uri in 45 minut popoldne 62letni delavec Ivan Jerič tik mestne plinarne v Trstu pod tovorni vlak, ki se je peljal na lesni trg pri Šklednu. Vlak mu je odrezal samo desno roko.

Volilci in volilke dvorskega okraja!

„Politično in izobraževalno društvo za dvorski okraj“

priredi

v četrtek, dne 16. svečana t. l. ob 8. zvečer v gostilniških prostorih „pri Marčanu“ na Rimski cesti 19

javen shod.

Govoril bode g. Adolf Ribnikar o političnem položaju s posebnim oziranjem na predstojne občinske volitve.

Volilci in volilke, udeležite se shoda pismočestovno, da izveste za prelete vam lopovske klerikalne nakane.

Dnevne vesti.

+ Čehi in Šusteršičev organ »Slovenec«. »Narodni Listy« odgovarjajo na »Slovenec« torkovi uvodnik sledeče: »Tako piše organ dr. Šusteršiča o čeških poslancih, ki so z največjim samozatajevanjem, samo da omogočijo skupno postopanje Cehov in Slovencev v državnem zboru, obnovili »Slovansko Enoto«. Kar se tukaj piše, kakor da bi ga Čehi prosjčili za njegovo milost, naj se ponaša do njih in naj gre zopet z njimi v »Slovansko Enoto« je gola laž. Resnica je, da je bilo največjega interesa za gospoda dr. Šusteršiča samera, da se kakor hitro mogoče obnovi »Slovanska Enota«. Deloma je čutil težko odgovornost, ki ga je od vseh strani tlačila, ker je popustil v slučaju laške fakultete ter grobo zavrnul češke poslance, ki so ga vprašali, kakšno stališče zavzema v tem vprašanju, sklicujoč se na tajni sklep svojega kluba v tej zadevi, deloma je pa sam pravil, da se mora »Slovanska Enota« obnoviti zato, da bi »Neue Freie Presse« ne imela prav, ki se je veselila njenega razpada. Največjo drznost pa je, ko govori o nekaki nelojalnosti, o nekakem nasprotju med češkimi poslanci, o nekakih zakonitih in verolomnih dogovorih, ki so proti njemu naperjeni, ko se drzne govoriti o razdeljevanju koristi. S temi koristimi misli skoraj gotovo na portfelje. Češki javnosti ni treba dokazovati, da bi češki poslanci šele zdaj, pri snovanju sedanjega tretjega Bienerthovega kabineta dobili portfelje, če bi jih hoteli, temveč že mnogo prej. Čehi so od ustanovitve »Slovanske Enote« pa do danes stopali dosledno in solidarno na isti črti, ki so si jo dogovorno začrtali takrat, ko je bil ustoličen Bienerthov kabinet št. II., kabinet po duhu in smeri protislovanski in protičeški. Od te črte se niso oddaljili niti za ped. Tisti pa, ki je že večkrat zapustil to smer in ki ni nikdar o tem obvestil čeških poslancev — je bil dr. Šuster-

šič in njegov klub. Ni res, kar pravi danes, da se je od čeških poslancev oddaljil samo v zadevi novih vojaških izdatkov in laške pravniške fakultete. Storil je to že večkrat in mnogo prej. Opustil je stališče, na katero je potegnil češke poslance v slučaju začasnega proračuna za prve tri mesece t. l., zapustil je stališče v slučaju aneksije Bosne in Hercegovine, na katerem ostati je bil kot zavznik dolžan. V tej zadevi je zapeljal češke poslance, da bi se potem, ko so si ti za njega opekli prste, delal pridnega, obračal hinavsko navzgor oči ter skočil, ne stopil z obema nogama naravnost v vladni tabor.

+ Slavnostni obvoz po Ljubljani o priliki 35letnice akad. tehn. društva »Triglav« iz Grada, ki se je nameraval v 80 ekvipažah po mestu je c. kr. deželno predsedništvo v Ljubljani 14. februarja 1911 z odlokom št. 447/Pol. prepovedalo. Glasi se pa odlok tako-le: Ugledno akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu na roke društvenega zastopnika gospoda Milka Nagliča, pravnik v Ljubljani. Na vlogo akad. tehn. društva »Triglav« v Gradcu z dne 10. februarja 1911 glede dovoljenja za društveni obhod v ekvipažah z društveno zastavo dne 19. februarja 1911 po ulicah mesta Ljubljane, obvešča Vs. c. kr. deželno predsedstvo, da v smislu § 7. zborovalnega zakona z dne 15. novembra 1867. št. 135., drž. zak. predmetni prošnji za sedaj ne more ugoditi, ker je deželni zbor kranjski sklican na 18. februarja 1911.

+ Škof Anton Bonaventura in »Glavna posojilnica«. — primera. Znano je, kako »vzorno« je gospodaril škof Anton Bonaventura na svoji gornjegradske graščini. Preje cvetoč leso trgovino v gornjegradskega okraja je popolnoma uničil, vpropal je na stotine slovenskih eksistenc in spravil na rob gmojnega propada vse škofijsko gospodarstvo. Edini, ki je imel pri tem dobiček, je bil laški Žid Feltrinelli, ki je pri gospodarstvem polomu gornjegradske graščine pobasal v svoj žep najmanj 4 milijone. Škof Anton Bonaventura je stal takrat neposredno pred konkurzom. Da ga rešijo, so se zavzeli zanj klerikalni poslanci, ki so mu kar pod roko izrovali 1 milijon državnega posojila proti 1% obrestovanju. Tako je bil škof rešen konkurza. Dasi se je šlo samo za eno osebo, ki vrhu tega nima nobene rodbine, vendar je vlada takoj odprla svoje blagajne ter štela milijon, da reši škofa. Sedaj pa primerjamo slučaj »Glavne posojilnice«! Tu grozi gospodarska propast sto in sto davkoplačevalcem, rodbinskim očetom, med katerimi je okrog 80 uradnikov in 30 častnikov. Za te pa vlada nima srea, nasprotno, na željo klerikalcev je mirno pripustila, da se žene v konkurz »Glavna posojilnica«, vsled česar bo na tisoče eksistenc, med njimi na stotine uradnih in častniških rodbin vpraščenih in uničenih. Vprašamo vlado, ali ti ne po svojo, marveč po tuji krivdi v nesrečo pahne tisoč in odtetajonega ljubljanskega škofa Antona Bonaventura, ki je nota bene svoj gospodarski nelem zakrivil sam? Kje je tu pravica? Ako je še kaj pravice v Avstriji, mora vlada pomagati ti sočem nesrečnikom prav tako, kakor je svoječasno pomagala enemu samemu — škofu Antonu Bonaventuri!

+ Nova zavščna klerikalcem. Večkrat smo že naglašali, da tudi klerikalci še niso vsegomočni v državi in da končno tudi v naši deželi Kranjski ne bodo vedno gospodarili tako, kakor bi se jim zljubilo. Znano je, da vlada ni predložila cesarju v potrdjenje od klerikalcev sklenjenega zakona o 10 milijonskem deželnem posojilu in da je deželni zbor nalašč za to sklican, da spremeni dotični zakonski načrt tako, kakor to želi vlada. Te dni na je vrnila vlada tudi novi lovski zakon, češ, da ga v obliki, kakor ga je sklenila klerikalna veja v deželnem zboru, ne more predložiti vladarju v sankcijo. To je v zadnjih tednih že drugi nos, ki so ga dobili klerikalci z Dunaja, kar kaže, da tudi na Dunaju, kjer je sicer klerikalizem še vedno rad, niso več voljni trpeti, da bi na Kranjskem klerikalna drevesa rasla do neba. V tretje ere rado, za to se nadejamo, da bo v kratkem vrnen brez cesarske sankcije že tretji zakonski načrt — novi deželni cestni zakon.

+ Iz volilnih imenikov je iznuždenih mnogo praktikantov pri tiskalnih oblastvih, dasi službujejo v Ljubljani že po več let. Ker je imel zadnji dan za vnesenje »reklamacijskega« imenika, so se mnogi od njih vrnili, da ne izgube volilne pravice.

+ Kako delujejo klerikalci za slovensko stvar v Kočevju. Poročajo nam, da je bila te dni oblastveno zasedla slovenska travnina v Kočevju. Baje se je to zgodilo v sporazumu med klerikalnimi Nemci in klerikalci. Ko dobimo točnojšo informacijo, bomo o stvari sproti poročali.

+ Franc Jož in »Glavna posojilnica«. Proti bivšemu revizorju

celjske »Zadružne Zveze« se je baje radi njegovih »vzornih« revizij »Glavne posojilnice« vložila pri državnem pravdnistvu ovadba.

+ Posebno sveso za promet tujcev v »Südösterreich« snujejo Nemci, kakor smo že poročali, kot bojkožno organizacijo proti slovenskim hotelirjem in gostilničarjem. Lansko leto so izdali že četrto izdajo »Deutsche und deutschfreundliche Gaststätten in Südösterreich« v 5000 izvodih, ki se dobiva v knjigarni J. Heyna v Celovcu brezplačno. To knjigo izdajajo nemški narodni sveti v naših slovenskih deželah z namenom, da dajo — kakor trdijo — nemškim potnikom migljaje, katere gostilne naj obiskujejo, potem pa zato, da bi nemški in Nemcem prijazno gostilničarje, ki se za promet tujcev brigajo, podpirali ter naravnost nemške potnike pozivajo, naj samo te gostilne obiskujejo. Omenjeno knjižico in imenike najdemo v dotičnih gostilnah. Da bi se slovenski potniki opozorili na slovenske hotele in gostilne, je lani izdala »Savinjska podružnica Slov. planinskega društva« v Gornjem gradu. Koledar S. P. D., in kakor smo izvedeli, izide tudi letos meseca maja s popolnjenim imenikom slov. hotelov in gostilen po slovenskih krajih. Zato bi bilo le želeli, da si slovenski potniki, kakor tudi hotelirji in gostilničarji narokajo po Koledar ter se strogo ravnajo po geslu: Svoji k svojim! Nemci nam kažejo sami pot, kako se moramo organizovati. To naj bi tudi vnoševala »Deželna zveza slovenskih gostilničarjev«. Izdaja omenjenega »Koledarja« ni v narodnem oziru tako brezpomembna, kakor si morda marsikateri misli, zato je potrebno vsestranske podpore.

+ »Slovenska Filharmonija« — Nemcem trn v očeh. »Slovenska Filharmonija«, ki se je v zadnjem času tako lepo razvila, da lahko v umetniškem oziru tekmuje z vsakim orkestrom, je že od nekdaj oster trn v peti Nemcem, v prvi vrsti pač za tega delj, ker so se z njo Slovenci v glasbenem oziru srečno emancipirali od raznih nemških godb. Ker so pred tedni člani »Slovenske Filharmonije« sodelovali pri filharmoničnem koncertu v Opatiji in so bili na lepah označeni kot člani filharmoničnega orkestra, se zaradi tega »Grazers Tagblatt« silno huduje in pravi dobesedno: »Die »Slovenska Filharmonija« trachtet durch dieses Vorgehen auf Kosten der ausgezeichneten »Philharmonischen Gesellschaft« in Laibach ihre Minderwertigkeit zu decken.« Oj ti ljubja nemčurška bahavost, ko je vendar vsemu svetu znano, da stoji slovenska glasbena družba v Ljubljani na tako visoki umetniški stopnji, da so proti njej vse slične nemške naprave v Ljubljani z »ausgezeichnete« Philharmonische Gesellschaft« vred pravi pritlikavci. Sicer pa, če se možakar v »Grazers Tagblattu« usaia zaradi tega, ker so člani »Slovenske Filharmonije« nastopili v Opatiji kot filharmonični orkester iz Ljubljane ter s tem baje delali »lojalno konkurenco« nemškemu društvu »Philharmonische Gesellschaft«, bi vsaj to lahko vedel, da to nemško društvo niti svojega orkestra nima. Če pa »Philharmonische Gesellschaft« nima orkestra, kako ji naj potem »Slovenska Filharmonija« dela s svojim orkestrom »lojalno konkurenco«?

+ Volilem in volilkam šentjaskohskega okraja. »Gospodarsko napredno društvo za šentjaskovski okraj« ima razporejene volilne imenike za prihodnje občinske volitve v Ljubljani v torek, dne 14. februarja pri Zalazniku, v sredo, dne 15. februarja v gostilni pri Bergantu na Sv. Jakoba trgu in v četrtek, dne 16. februarja v gostilni pri Briskiju v Florijanski ulici, vselej od 5. popoldne do 8. zvečer. — Volilci in volilke, prepričajte se, če ste vpisani v volilni imenik in kako ste vpisani!

— Gosp. Silvester Škerbine nam piše, da ni bil od »Gospodarske zveze« odpuščen, marveč da še vedno opravlja posle pisarniškega ravnatelja. Priobčujemo to izjavo g. Škerbine, pripominjamo pa, da vemo čisto natanko, da g. Škerbine, proti čigar osebi nimamo sicer prav nič, v gotovem času več dni ni opravljal poslov pisarniškega ravnatelja. Sicer pa bomo »Gospodarski zvezi« še spregovorili, treba je nam izpopolniti samo še nekatere podatke.

Mokronog. Ze zadnjih smo poročali, da se je od klerikalne strani napelo vse moči zoper tukajšnjo napredno posojilnico, tako da je par članov dvignilo svoje vloge. V prvi vrsti je prišel do akcije župnik Bukovintz in za njim so pritisnili njegovi zlobni priležniki. Tako sta trgovka Šbil in njen pomočnik Veninšek besedila, da je prišla hranilnica na kant, in da se bodo člani za svoj denar pod nosom obrisali. Vseled tega je načelnstvo hranilnice vložilo proti Šbilovki in Veninški po drju. Tekavčiču ovadbo. Zagovarjati se bosta morala pred tukajšnjim okrajnim sodiščem, da si bosta zapomnila, kdaj je hranilnica »falirala« in kdaj je

imela okrog 2.000.000 K primanjkljaja. O izidu razprave bomo poročali. Trgovini Šbil bi tem potem pa tudi to svetovali, da izloženega okna umakne tiste maškaradne rekvizite s frankfurtskimi barvami in da v drugi pred svojo kramarijo več ne izpostavlja črnih, rdečih in rumenih bičevnikov. Če bo še dalje nemškutirala in se svetohlinila, se ji bo prav pošteno posvetilo.

Iz St. Petra na Krasu se nam poroča: Kako dobro se razvija naše sokolsko društvo vskljub vsem prizadevanjem naših nasprotnikov, bilo je razvidljivo na dobro obiskanem I. običnem zboru dne 15. januarja t. l. Udeležilo se ga je čez 40 članov. Predsedstvo je prevzel br. tajnik Iv. Cvetnič, ki je poročal o ustanovitvi Sokola v preteklem letu, o delovanju društvenega odbora ter o blagajni. Od 9. oktobra pr. l. dneva ustanovitve do 15. januarja t. l. bilo je dohodkov 922 K 38 v, stroškov pa 871 K 78 v, torej znaša prebitok 50 K 60 v. Nabavilo se je orodje: drog, bradlja in konj. Društvenih sej je bilo šest. Članov šteje društvo 87 in sicer 4 ustanovnike, 21 izvršujočih in 62 podpornih članov. Zastopano je bilo društvo na šestih zletih v lepem številu ter na župni seji po br. načelniku Hugo Turku in br. tajniku Iv. Cvetniču. Nato poroča br. načelnik o delovanju v telovadnici. Telovadilo se je skupaj 62 ur. Skupna udeležba 359 telovadcev, povprečna udeležba 12 telovadcev. — Nato se je volil odbor pri katerem so bili razen dveh izvoljeni stari odborniki. Razen tega se je volil tudi pripravljalni odbor za župni zlet, v katerega se je volilo 17 odbornikov. Pri tem se je živahno debatiralo, na kar se je občni zbor zaključil. — Dne 2. februarja je priredil naš Sokol svojo prvo veselico, katera je v vsakem oziru nad vse pričakovanje dobro uspela. Udeležba je bila sijajna. Zlasti se pa moramo zahvaliti vrlim bratom iz Postojne in Il. Bistrice ter našim zavednim naprednjakom iz St. Petra in okolice. Vsa hvala gre tudi našim narodnim damam za njih trud in požrtvovalno delo, tako pri nabiranju dobitkov, pri prodaji šopkov in razglednic, kakor tudi vrlim kuharicam, ki so nam v prvi vrsti pripomogle do tako sijajnega uspeha. Hvala gre tudi hrastovskim dekletam za njih trud pri krašenju veselilnih prostorov. Da so se vsi dobro zabavali je pa dokaz, da je bila prostorna plesna dvorana nabito polna in da so se veseli parčki vrteli ob zvokih vrle postojnske godbe do belega dne. V stranskih prostorih pa se je pcelo, kar se je dalo. Posebno priznanje pa je žel kvart gg. uradnikov za krasne pesmice. Čisti dobiček znaša 435 K. Zahvaljujemo se še enkrat vsem udeležnikom ter jim ključemo do vselega svidenja v St. Petru. Na zdar!

Nesreča. Danes dopoldne se je pri oknu v I. nadstropju hiše št. 21 na Starem trgu igral dve in polletni knjigovodjevec deček, Wal. Jindra, ter pri tem padel raz okno na ulico, kjer se je tako poškodoval, da so ga morali na odredbo na prvo pomoč došlega zdravnika g. dr. Dolška prepeljati z rešilnim vozom v deželno bolnico.

Nesreča na železnici. Danes zjutraj je vlak odtrgal na Rakeku železniškemu uslužbencu Franu Sagošchanu, ki je oče večje družnine, levo nogo. Do južnega kolodvora so ga prepeljali v Ljubljano z vlakom, od tu pa z rešilnim vozom v deželno bolnico.

Nočna idela. Danes okoli 3. po polnoči so trije nočni bratci napravili na Bregu glasen triet. Ker pa petje ni bilo posebno ubrano, jih je prišel svariti stražnik. Vsi pevski člani se pa niso dali prav nič motiti, marveč so nadaljevali svoj koncert kar dalje in sicer toliko časa, da je stražnik vse tri povabil na osrednjo stražnico, kjer so jih legitimovali, nato pa izpustili domov.

Bavarski dezerter. Ko je šel v ponedeljek iz Trsta Anton Schillinger iz Hailinga na Bavarskem po odgonu, je šel med Kranjsko goro in Belo pečjo iz kupeja v stranišče, kjer je odprl okno, skočil ven ter jo nepoškodovan odkuril.

Kratek proces. Včeraj dopoldne je prišla neka Barjanka v neko trgovino v Florijanski ulici ter se jela s prodajalko prepirati, češ, da je obdolžila njeno hči nepoštenosti. Ker je pa ženska le še nadalje klepetala, je prodajalka kratkim potom napravila mir s tem, da jo je porinila pri vratih pod kap, vsled česar je Barjanka padla ter se na glavi telesno poškodovala. Zadeva pride prejko pred pristojno sodišče.

Aretacija. V Gosposki ulici so našli pasanti ležati nekega človeka, ki se ga je bil tako naskal, da je kar na cesti oblezal. Stražnik ga je spravljal v gorkejšo ležišče. Tudi na Zaloški cesti se ga je bil v nekem lokalju nek delavec tako napil, da je, ko je prišel na cesto, kar tam oblezal. Stražnik ga je notom zelenega voza spravil v policijski zapor. — Snoči je prišel nek 32letni brezposelni slikarski pomočnik pred stanovanje

svoje matere. Ker je bilo vse zaprto, je razbil okno in šel potem skozi to v sobo. Ko je prišla pozneje mati domov, je začel po stanovanju razbijati in tako ravnati z materjo, da so morali poklicati stražnika, da je nasilneza aretoval. — Na živinskem sejmišču je bila zaradi nemoralnosti aretovana neka brezposelna ženska iz Stajerskega, nek zidar iz Slezije pa zaradi vagabundaže. — Na južnem kolodvoru je bil zasaden pri tavnini premost nek brezposelni hlapec iz Dolenjskega, katerega je stražnik odvedel v zapor. Nekateri izmed teh so bili kaznovani policijsko, nekaj so jih oddali sodišču, drugi so prišli pa na odgon.

Ogenj v sobi. Ko je včeraj med 4. in 5. uro popoldne prišla mimo nemške šole na Vrtači volonterka gđc. Schifferjeva, je opazila v III. razredu mnogo dima in tudi plamen se je opazal. Alarmirala je takoj šolsko voditeljico in strežnico, ki so potem skupno ogenj pogasile. Vnel se je bil kateder in tudi nekaj slik in 1 stol se je bil opalil. Ko so ogenj pogasili, so našli pod katedrom ostanke nekega vena, šopka ali kaj? Ker ni bilo tam popoldne pouka, se dosedaj o provzročitvi ognja še ni moglo doznati.

Huda ženska. Snoči je prišla na Sv. Jakoba trgu domov neka zelo nadelana ženska. Začela je razgrajati, naposled pa razbijati pohištvo. Poklicali so dva stražnika, ki sta hudo žensko naložila v zeleni voz, s katerim je bila odpeljana v policijski zapor.

Dezerterja. Včeraj je od svojega eskadrona v Rdeči vojašnici pobegnil dragonec Fran Macarol iz Križa pri Vipavi. — Dne 9. t. m. je iz Halla na Tirolskem po izvršitvi neke tatvine pobegnil od IV. polka tirolskih cesarskih lovcev računski narednik I. vrste Rudolf Müller, rodod iz Zagreba.

Izgubila je neka dama denarnico z manjšo vsoto denarja in nekim znamenkom.

Narodna obramba.

Obrambnemu skladu družbi sv. Cirila in Metoda je odstopil svojo nagrado kot član mariborske posojilnice g. dr. V. Kac v znesku 200 K. Vrlemu rodoljubu srčna zahvala. — Prosimo posnemalcev! Kamen ima št. 881.

Slovenskim občinam in denarnim zavodom poslala je družba sv. Cirila in Metoda preteklo jesen prošnjo za podporo. Opravičila je svojo vlogo s tem, da jej je priložila družbeno jubilejno knjigo, opisujoč njeno četrstoletno velepomembno delovanje, opozorila pa je obenem na velike obrambne in prosvetne potrebe za slovensko mladino na obmejnih pokrajinah, katero nam bočejo odtujiti »Schulvereine« in »Südmark« ter »Lega nazionale«. Z ogroženih obmejnih pokrajin prihajajo namreč obupni glasovi in pritožbe: »Na pomoč! Obvarujte, rešite slovensko zemljo in slovensko ljudstvo Slovenstvu!« Ti klici so naslovljeni na družbo sv. Cirila in Metoda, veljajo pa vsem Slovincem, posebno še slovenskim občinam in dobro vspevajočim denarnim zavodom. V imenu rojakov, bivajočih v ogroženih pokrajinah, prosi vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda za podporo in te prošnje so našle čisto prijaznih odzivov. Vsem občinam na čelu koraka mestna občina ljubljanska. Darovala je Ciril-Metodovi družbi leta 1909 1500 kron, leta 1910 2000 K, tudi leta 1911 je darovala 1500 K, poleg tega bo vplačala pet letnih obrambnih kamenov po 200 K. Od drugih občin in od denarnih zavodov je prejela družba leta 1910 podpore 3804 K, a leta 1909 7736 K. Družba sv. Cirila in Metoda se je odločila letos vsled nujnih potreb za ustanovitev novih šol, stroški so proračunjeni na okroglo vsoto pol milijona kron. Vseled tega se je mogla nadejati vsestranske in pomnožene podpore, da se stari zavodi ohranijo in da se novi omogoče. Dejstva kažejo nasprotno. Neverjetno, ali resnično je, da nekatera županstva ne marajo informacij o narodnih potrebah in o družbenem delovanju; jubilejne knjige so se vrtnile neprečitane, opremljene pa z nepopolno poštno polnočico. Mestna občina ljubljanska je ostala zvesta družbi sv. Cirila in Metoda, v zvestobi jo posnemajo tudi letos nekatere tovarišice preteklih let, mnoge pa pogrešamo in tem težja pogrešamo, čim večja je potreba skupnega dela v blagor našega naroda. Izrekamo torej iskreno željo, da se priglase družbi sv. Cirila in Metoda s gmočno podporo vse slovenske občine in vsi narodni denarni zavodi.

Ciril-Metodova podružnica v Štepanju vasi ima svoj redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v nedeljo, dne 19. t. m. ob 3. popoldne pri g. Jožetu Anžiču (pri »Soru«) v Štepanju vasi. Pridite vsi, da vam damo jasen račun o našem delovanju v minolem letu!

Moška izvenakademična podružnica sv. Cirila in Metoda v Gradcu ima svoj redni občni zbor dne 18. februarja ob 8. zvečer v čitalničnih prostorih, Leonhardstr. št. 3, »Zum grünen Anker«, na katerega se vabijo ravno tako člani kakor nečlani najvljudneje.

Društvena naznanila.

»Domovina.« Ljubljanske dame in gospodične se sestanejo v petek, 17. dne t. m. ob 5. popoldne v »Narodni kavarni«. Ker je vzbudila dobrodelna prireditve v vseh krogih veliko zanimanja in je do prireditve le še malo časa, je želeli, da se v svrhu končne ureditve vseh podrobnosti čislane dame in gospodične sestanka točno in mnogoštevilno udeležijo. Posebna vabila se ne razpošiljajo.

Telovadno društvo »Sokol II.« v Ljubljani prične zopet z obilnatno telovadbo trgovsko-obrtnega naraščanja. Zatorej se pozivljajo vsi vavenci, da zahajajo k telovadbi, ki se vrši vsak torek in četrtek od pol 8. do pol desetih zvečer v telovadnici na Cojzovi cesti. Apeluemo na vse gg. mojstre in šefe, naj ne branijo naraščanju pristopa v naše vrste ter prosimo, da pripomorejo resnično do obilne udeležbe, dolžnost naraščanja pa je, da se odzove v velikem številu.

Veliki pustni korso. To bode na pustno nedeljo zopet vrvenje, celo iz dežele prihajajo oglašila, da se udeležijo letošnje velike »Slavčeve« maske. Zatorej bodisi maskovano ali v narodni noši. Od mnogih strani pa se sporoča, da je naslov maskaradi jako srečno izbran, vsaj se da iz pustnega korza povzeti kar največ različnih kakor fantastičnih mask, in v maskovnem oziru bode letošnja »Slavčeva maskarada« gotovo presegala svoje prednice, dasi je bilo na lanskem nad 200 krasnih mask. Geslo odbora letos je, malo pisati in reklame delati, da bode na maskaradi sami temveč presenečenje.

Ižanski »Sokol«. Z ozirom na večerajšnje poročilo si dovoljujem pripomniti, da je pred zaključkom izrekel br. starosta v imenu »Sokola« br. Frana Struklju, članu ljubljanskega »Sokola«, da njegovo marljivo delovanje in požrtvovalnost najiskrenejšo zahvalo.

B. Drenik.

Čebelarstva podružnica v Gorjah priredi v nedeljo 19. t. m. ob 3. popoldne čebelarski šhod. Na shodu bo predaval g. nadučitelj A. Likozar o pitanju s stadjorjem in o premakljivem satovju.

»Narodna čitalnica« v Krškem priredi na pustni torek, 28. februarja, ob 8. zvečer v novi sokolski dvorani svojo III. veliko maskarado pod naslovom: »Kakor kdo more«. Priti je torej ali maskiranim ali nemaskiranim, kakor pač kdo more, vsakdo je dobrodošel. Zanimanje za to prireditev je že sedaj splošno ter se je prijavilo že lepo število mask, tako da obeta biti ta maskarada kot zadnja prireditve tega »presnetega predpustnega časa«, ena najbolj animiranih predpustnic v Krškem. Vabila so se že pričela razpošiljati ter se prosi vsakdo, ki bi pomotoma tega ne dobil, da se obrne ustno ali pisмено na odbor, ki je dragevolje na razpolago. Ravnotako daje odbor vsakemu pojasnila glede maskovanja ter jamči za strogo tajnost.

»Narodna čitalnica v Vipavi« priredi v soboto, dne 18. svečana t. l. v dvorani hotela »Adrija« plesni venček. Začetek točno ob 8. zvečer. Med plesom svira godba na lok iz Gorice. Vstopnina za osebo 2 K, za rodino 3 K, dame proste. Ker je čisti dobicek namenjen Ciril-Metodovi družbi, se preplačila hvaležno sprejemajo. Ako kdo pomotoma ni dobil vabila, naj blagovoli oprustiti, ker je ravno tako vabilen in dobro došel kot vsak drugi. Na svidenje v soboto v Vipavi!

Iz St. Petra na Krasu. Prav imenitno se imamo letošnji predpust. V tem obdobju sedaj tako mrtvem kraju smo imeli v kratkem že dve veliki, krasno uspeli veselici. Prva je bila »Sokolska«, katera je privabila toliko odličnega in priproste ljudstva, da so bili vsi prostori obširne »Narodne gostilne« zasedeni zlasti so se odlikovali zopet vrli Postojnci, vsa čast jim. Ples je otvoril starosta gosp. Bratoš z ljubeznjivo gospo Mimico Šterovo, na kar se je neutrudljivo plesalo do belega dne. Četvorke je kaj spretno vodil g. Lavoslav Šter. Prisrčna mu hvala. Gmotni uspeh je prav izvrsten, kar gre največ zaslugetu najljubšemu gospodinu in gospicam. Stotera jim hvala. Druga povsem nova veselica je bila ona poštinskih uslužbencev. Tudi te veselice gmotni in moralni uspeh je bil prav lep. Težko pričakovani ples je otvoril gospod poštni oskrbnik z milostivo gospo soprogo. Tudi takrat se je plesalo z vso vnemo do ranega jutra. Obeta pa se nam še od lovskega društva mala zabava tako, da se bomo ta predpust pošteno naplesali in porazveselili za

kar najverjetneje zahvala vsem prirediteljem.

Akademsko društvo slovenskih agronomov »Kras« na Dunaju naznanja svoj IV. redni občni zbor, ki se vrši dne 20. svečana ob 8. zvečer v običajnim dnevnim redom. Lokal: XVIII., »Zum Kleeblatt«, vogal Schulgasse in Mitterberggasse.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Danes zvečer prvič za par - abonente opera »Bohème«. Vloga Rudolfa poje gospod Ernest vitez Cammarota. — V soboto prvič najboljša G. Hauptmannova drama »Vožnik Henschel« (za nepar - abonente). — V nedeljo popoldne ni predstave, ker se vrši zvečer ob 7. slavnostna predstava na čast gostom slavnosti 35letnice slovenskega akademikega društva »Triglav« v Gradcu. Vprizori se na izrečno željo Srečka Albinija jugoslovanska opereta »Baron Trenk«. Predstava se vrši izven abonementa; az lože par. Ker bo predstava ob 9. že končana, je želeli, da pride sl. občinstvo oblečeno za ples, ki se vrši v »Narodnem domu« takoj po predstavi. Kakor po drugih gledališčih naj bi tudi naše občinstvo zaradi slavnosti prišlo v slavnostni obleki, da s tem počaste »Triglavce«.

Slavnostna gledališka predstava na čast 35letnici akad. tehn. društva »Triglav« iz Gradca bo v nedeljo 19. t. m. zvečer. Igrala se bo hrvaška opereta »Baron Trenk«. Ker se bodo te predstave udeležili vsi gostje Triglavanskega slavja, naj si vsak takoj pri ravnatelstvu slov. gledališča v Ljubljani zagisura sedež. Opereta se prične že ob 7. zvečer, da se potem Triglavanski ples lahko pravočasno prične.

Razgled po slovanskem svetu.

— Zgradba novega kraljevskega dvorca v Srbiji. Srbska vlada je dala napraviti načrte za zgradbo novega kraljevskega dvorca. Po teh načrtih bo zgradba stala 5 do 6 milijonov dinarjev. Vlada bo sestavila v tem oziru poseben zakonski načrt in ga predložila narodni skupščini, da odobri izredni kredit. Ker pa ni mogoče, da bi skupščina že v tem zasedanju vzela v pretes ta zakonski načrt, bo vlada vročila svojo predlogo glede novega kraljevskega dvorca narodni skupščini šele v prihodnjem zasedanju.

— Nagrobni spomenik vojvodi Gjorgju Skopljančetu. Pred par dnevi v Nišu umrlemu srbskemu junaku 1. makedonskemu vojvodi Gjorgju Skopljančetu postavijo primeren spomenik, za katerega so že jeli nabirati prostovoljne prispevke. Odbor »Narodne Obrane« v Nišu izdaja poseben album v spomin vojvodi Skopljančetu. Sestavo te spomenice je prevzel profesor Dimitrij Premović v Nišu.

— Nagrada 600 kron iz ustanove Viljema Rande iz Mlade Boleslave za najboljšo češko zgodovinsko dramo, je dobil znani češki pisatelj A. Dvořak. Pisec je dal dramo naslov »Kniže«. V recenzijemskemu odboru so bili: F. Šubert, B. Frida in J. Lir.

— Nova bolgarska opera. Znani bolgarski glasbenik Dimitrij Georgijev je izročil bolgarskemu narodnemu gledališču svojo novo opero »Tahirbegovica«. Besedilo za opero je snisal bolgarski pevec Mihael Georgijev. Skladatelj Dimitrij Georgijev je ob odkritju spomenika Carju-Osvoboditelju v Sofiji uglasbil posebno spominu velikega carja posvečen kantato, za katero ga je ruski car Nikolaj II. odlikoval z redom sv. Stanislava II. vrste. Opero »Tahirbegovica« vprizore v Sofiji meseca marca.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Prepovedana kupčija. Nedavno je prinesel neki France Kopač Pavli Ločnikar naprodaj zajca, katerega je tudi kupila za 2 kroni. Zajca pa je bil vjet na zanjko, kar je pa prepovedano. Poleg tega pa Kopač še lovec ni. Ločnikar pravi, da ni vedela, če je zajec zadavljen; to pa bi bila pač lahko spoznala, ker je že mnogo kupčevala z zajci. Zasebni obtožitelj zahteva za zajca 10 K, kar je vsaka pretirana cena. Sodišče je obtoženko obsodilo na 6 dni zapore, postreženega z dvema postoma. Poleg tega pa mora plačati za zajca navadno ceno 2 K 60 v.

Obdolžen tatvine. Delavec France Cvek je bil obtožen, da je pred kratkim izmaknil v Češnovarjem prenočišču v Kolodvorski ulici nekemu tučju snukjo ter uro in verižico. Cvek dejanje odločno zanika. Med razpravo se je izkazalo, da se popis tatu popolnoma nič ne strinja z osebno Cvekov. Izkazalo se je tudi, da je

bil Cvek v dotičnem prenočišču sam okraden. Tat je moral biti tedaj zelo prefrigán, da je okradel kar dve osebi, poleg tega pa še drugega napravil sumljivega in spravil na zatožno klop. Cvek je bil seveda oproščen, pravega tatu pa se nasleduje.

Huda ženaka. Antonija Vičič in Marija Kljun se malo po strani gledata. Zato je Vičič nedavno, ko je prišla Kljun v isto hišo, kjer ona stanuje, Kljunovi rekla prokleta baba in da je ne bo pustila v hišo. Pozneje je obtožena Vičič tudi okrog govorila, da Kljun povsod razprtije dela in da jo bo enkrat polila z vodo. Obtoženka dejanje priznava. Vsalet tega je bila Vičič obsodena na 70 K globo, oziroma 1 teden zapore.

Sitna muha. Dne 18. januarja t. l. je šla neka N. od razprave pri tukajšnjem sodišču. Od te razprave se je vračal tudi Lovrenc To m e. Tega pa N. ne mora videti in začela ga je že na hodniku zmerjati. Tamo jo je opomnil, naj gre stran. Podrepnica pa mu je sledila ven na cesto, se tam zopet začela vanj zaganjati in ga obkladati z različnimi priimki. Tamo se je ni mogel drugače ubraniti, da jo je odrinil v stran. Mesto pa, da bi bila jezičnica o celem dogodku tiho in mesto da bi bila hvaležna Tomen, ker je ni tožil, je šla Tomca sama tožiti, ker jo je takrat na stran sunil. Seveda je bila tožba popolnoma neuteemeljena in je bil Tome oproščen. Umevno je pa, da on sedaj sitnici ne bo več prizanašal in jo bo tožil.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Fantovski prepir. Tisti večer pred sejmom je popivalo v L e v a r - j e v i gostilni v Grahovem več fantov. Ko so se napotili proti domu, očital je Janez Hiti, kovaški pomočnik, ki je imel že prej rabuko z nekim drugim fantom, Jožefu Kov a č u, posestnika sinu, da ni noben fant. Na tega odgovor: »bolj kakor ti, mar misliš, da me boš vedno strahoval.« vrgel je Hiti Kov a č a na tla, ga udaril po nosu in ga nekaj obrcal. Ta je drugi dan tožil le za bolečine v nosu, a ta pošodb je bila lahka, med tem, ko ni čutil bolečin na desni nogi. Po preteku kakih pet dni ga je videl priča Franc B a r a g a, kako je desno nogo za sabo vlekel in tožil, da ga boli koleno in po preteku 15 dni je šel k zdravniku pomoči iskat. Kaj je povzročilo vnetje kolena, se ni dalo dognati. Obdolženec pravi, da je res Kov a č a brenil, a ne v koleno. Z ozirom na unjenje izvedencev in raznih okoliščin se ni moglo sodišče prepričati, da bi bil Hiti zakrivil težko telesno poškodbo, marveč ga je le zaradi udarca po nosu obsodilo na pet dni zapore ter v plačilo 15 kron za bolečine.

Spat ga je gonil. V Vesovi gostilni na Rodici se je zvečer 29. oktobra t. l. zbralo več fantov, med njimi kovaška pomočnika Franc Anžin in Jernej Pirnat iz Jarš ter Viktor Velkavrh, mlinarski pomočnik iz Srednjih Jarš. Ti so se jeli pripraviti s fantom Valentinom T a v č a r j e m s tem, da so ga gonili spat. Na odgovor, da bo že šel, ko bo spil, ga udari Anžin s plosko roko, Velkavrh ga je pa z nekim železom po glavi mahnil, da se je onesvestil in ga je polila kri. To sicer Velkavrh tají, a pod prisego zaslišani Janez Močilnikar je izpovedal, da je videl Velkavrh z železom v rokah, s katerim ga je udaril, da se mu je kri pocedila. Velkavrh je bil obsodjen na 4 mesece ječe in v plačilo 50 kron za bolečine.

Kar se profitira, je dobro, tako si je mislil Anton J e r a n, 26 let star posestnik v Beričevem, ko je peljal voz krompirja v mesto. A na vogalu Slomškove in Metelkove ceste ga je ustavil mitniški paznik, ker je imel sicer pravico pobirati tlakovino, ne pa užitnine. Paznik je Jerana zavrnil na glavno mitnico na Radeškega cesti, a ta mu je le ponujal 10 vinarjev za tlakovino, med tem, ko se za užitnino ni zmenil ter je pognal konja. Paznik pa prime za uzdo, da prepriča Jeranu vožnjo v mesto in ga prisili plačati na glavni mitnici užitnino. Jeran skoči z voza, pahne paznika v stran ter dvigne bičevnik. Ko obdolženec vidi, da se tu ne da nič profitirati, je zapeljal h glavni mitnici, kjer se je jako surovo obnašal, dvignil bičevnik na tankem koncu in pazniku zagrozil: »s tem te še lahko namažem.« Razni izgovori niso Jeranu pomagali se oprati krivde, kajti obsodjen je bil na šest tednov težke ječe.

Aretovati se ni pustil. Alojzij K e f e r, delavec v Ljubljani, je dne 29. novembra t. l. nekoliko vinjen po mestu kolovratil in kričal. Za svarjenje stražnikovo se ni zmenil, marveč ga je še opoval. Ker se je obdolženec podal proti domu, ga stražnik, misleč da bo sedaj mir, ni aretoval. A že po preteku četrte ure je zopet privpil na ulico, sedaj je bil primoran stražnik mu napovedati aretacijo. Zdejci se je pa K e f e r stražnika dejansko lotil ter ga ponovno z obema rokama v prti sunil. Šele ko je prišel drugi stražnik na pomoč, ga

je bilo močno, valje temu, da je okoli sebe zval in brcal, aretovati. Zmehčal ju je tudi s razbojnikoma in še z drugimi, ne preveč izbranimi psovskimi. Osumljenec ne taji naravnost krivde, zagovarja se le s popolno pijanostjo, kar pa nasprotuje izpovedbam priča. Za kazen se mu je odmerilo en mesec dni težke ječe.

Slovenski javnosti!

Odbor »Podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi« se obrača z nujno prošnjo do slovenske javnosti, osobito pa do svojih bivših podpirancev in da vseh teh, katerim se je doposlalo letno poročilo o delovanju društva s položnic c. kr. poštno hranilnice, kakor tudi do onih vaskih, tržkih in mestnih občin ter okrajnih zastopov, na katere se je odbor društva s posebno prošnjo obrnil, da bi se vendar vsi ti blagovolili spomniti s kakšnim zneskom revne slovenske učeče se mladine na čeških visokih šolah v Pragi, katera trpi glad in zmrzuje, ker odboru društva nikakor ni mogoče ugoditi vsem prošilec v takšni meri, kakor bi bilo potrebno. Letos je za tretjino več prošilec, nego jih je bilo lani, toda prejemkov je letos doslej imelo društvo za dve tretjini manj, nego lani za ta čas, iz česar je dovolj razvidno obupno stanje društva. Odbor društva si dovoli torej apelirati na slovensko javnost, da stori svojo narodno in človekoljubno dolžnost, ter tako olajša budo slovenskega inteligentnega naraščanja. — Prispevki se naj izvolijo pošiljati po položnici c. kr. poštno hranilnice ali pa po poštni nakaznici na naslov društvenega blaginika: dr. Karla Šebesta, advokata, Praga II., Spálena ul. 9.

V Pragi, dne 11. februarja 1911.

Odbor.

Razne stvari.

* Konec nečuvnega škandala. Policija v Monakovem je zaprla institut za električno terapijo, ki je razpošiljal takozvane čudodelne pasove. Ti pasovi naj bi bili pomagali ženam brez otrok do potomstva. Prvi ravnatelj Granitz je pobežnil, njegovega kompanjona Hofmanna so večer aretirali zaradi izvršenega in poskušnega posilstva in sovodstva.

* Zaslepljeno ljudstvo. V Zaricinu na Ruskem se je zaprla vsa občina z otroki in ženami v neko cerkev. Na čelu teh ljudi je neki menih, katerega je svetj sinod prestavil v oddaljen samostan. Menih pa je ljudstvo pregovoril, da je začelo z lakotno stavo, vsled česar so se ljudje zaprli v cerkev ter ne marajo odnehati, predno se jim ne zagotovi, da ostane menih med njimi. V cerkvi se dogajajo pretresljivi prizori, zlasti otroci trpe hudo. Škof iz Tule se je podal v Zaricin, da posreduje.

* Kuga v Aziji. Včeraj je umrlo v Chabrinu 29 Kitajcev. Generalni guverner v pokrajinah ob Amurju je naznanil 4000 Kitajcem iz okrajev Nikolsk in Chaborovsk izgon. Do sedaj so požgali v Fudsihanu približno 7000 mrličev. Na sibirski železnici je nastavljen vsak promet za potnike. Železnica prevaža sedaj samo material za barake, zdravniške potrebščine in gorivo za požiganje mrtvih ter zdravnike in strežnike. Kakor poročajo nekateri ruski in francoski zdravniki iz Mandžurije, se nevarnost kuge manjša, kar so mogli konstatirati pod mikroskopi, ker je življenska sila mikrob opočala vsled ne navadno hitre razmnožitve.

* Poskušni umor na deklici. Na Dunaju se je zagovarjal včeraj pred poroto 31letni kuhar Štefan Montanari zaradi roparskega umora, izsiljevanja in prestopka orož. p o t e n t a. Prišel je pred meseci iz Italije in v noči na 10. avgusta nagovoril na cesti v Prater prostitutko Pavlo Jurkovič ter jo spremljal na dom. Obljubil ji je bil 10 K, katere ji je hotel pa dati šele pozneje, češ, da ima pri sebi samo bankovec za 1000 K. Ker ga je Jurkovič spodila, je nstrelil dvakrat na njo in potem zbežal. Na stopnicah ga je ustavila hišnica, Montanari pa ji je pomolil revolver pod nos, vsled česar je hišnica zbežala v svoje stanovanje in dala stražniku skozi okno ključ, ki je potem Montanarija aretiral. Njegovo življenje je bilo zelo burno. Do 20. leta je bil doma. Po petletni vojaški službi je postal orožnik, pozneje je bil zidar v Rimu in fakiv v Genovi, končno je vstopil kot kuhar v braziljanski samostan pri Rimu, kjer je ostal 2 1/2 leta ter se potem preselil k Salezijanom v Turin. Marca meseca 1909 je bil doleten jetniškim paznikom v Rimu, pa je pobežnil, ker mu niso hoteli dovoliti dopusta. S 500 lirami v žepu se je pripeljal v Trst. Montanari je bil obsodjen na 7 let težke ječe in na izgon.

* Tudi reditev življenja. V neki družbi so govorili o različnih junakih, kako so rešili temu ali onemu

življenje, ko se nazkrat oglasi mla-da gospa in izjavi, da je tudi ona že enkrat rešila nekemu življenje. Vse jo začudeno vpraša, kako to in tudi njen soprog je nemalo debelo gledal, ker mu o tem ni bilo nič znane-ga. »Res je,« se je oglašila tedaj ona; »moj ženin, sedaj moj soprog, bi si bil vzel življenje, če bi ga ne bila vzela jaz, saj zatrjeval mi je to vedno, in zato se tudi jaz lahko pon-ašam, da sem že enemu rešila življe-nje.« Seveda je morala pritrditi cela družba.

* I. mednarodni kongres moni-stov. Od 8. do 11. septembra t. l. bode v Hamburgu prvi občni monistiški kongres. Namen njegov je pred vsem, da pojasni prvi učenjaki pred šir-šo javnostjo temelje monistiškega svetovnega naziranja. Dosedaj so pri-glasili predavanja in sicer vsak za svojo stroko: vseučiliški prof. dr. Svante Arrhenius v Stockholmu, vseuč. prof. dr. Friderik Jodl na Dunaju, vseuč. prof. dr. Jaques Loeb v New Yorku in vseuč. prof. dr. Wilhelm Ost-wald v Lipskem. Nj. ekscelence taj-ni svetnik prof. dr. Ernst Haeckel je izvolil prevzeti častno pred-sedstvo kongresa. Vstop h kongresu in k predavanjem je prost. O smotrih in ciljih monistiškega gibanja posia-memo iz oklica, ki ga je izdala ham-burška podružnica »Nemške zveze monistov«, sledeče: Monizem stremi za tem, utrditi svetovno naziranje, ki se sklada z znanostjo, in te nauke tudi praktično upotrebiti. Monizem ne pripoznava nobenih izvensvetjskih in nadnaravnih bitij in sil, ki bi zamog-le samovoljno vplivati na pojave v prirodi in v človeškem življenju. Monizem radi tega ne vidi v religijah nadnaravnega razodetja, nego vere so spremenljiva stvarstva čustva in do-mišljije raznih narodov v raznih ča-sih. Ravno tako zahteve morale mo-nizmu niso nadnaravni zakoni, nego neizogibna posledica skupnega člove-štva. Ker se je razvila morala iz člo-veške narave, je tudi zmožna še na-daljšnega razvoja. Ustvariti etiko na teh temeljih, je ena najvišjih nalog monizma. Monizem spoznava tudi v državi samo rezultat človeškega boja za obstanek in stremjenja po organi-zaciji; cilj razvoja države vidi moni-zem v tem, da se združi največja svoboda posameznika s popolnim redom celote. Monizem stremi za tem, zed-niti vse osebe in družbe, ki stoje na temelju znanstvenega svetovnega na-ziranja, da bode tako mogoče uspeš-nejše nastopiti proti onim činiteljem, ki vedno poskušajo tlačiti svobodo znanosti in vesti.

* Žena z najlepšimi nogami. Ves Pariz leži pred njo, namreč pred lepo igralko Mono Delzo. V dobesednem smislu je treba razumeti to, da leži ves Pariz pred njenimi nogami, ker so njene noge najlepše na njej. Ona pa jih neguje tudi, kakor se spodobi za tako dragoceno in seveda te le-pote ne prikriva lepote željnim očem. Ni ga človeka v Parizu, ki bi mogel reči, da je stopila kdaj na kameniti trotoar odkar je zasledila lepoto svo-jih drobnih nožic. Ali pa je prišla sa-ma do spoznanja, da ima tako narav-no dragoceno, ali pa jo je izsledil kdo drugi, o tem ni zanesljivega po-ročila. Na ceste tedaj ne stopi nikdar, za svoja pota ima celo vrsto avtomobi-lov. Njeno obnavalo so tenke svilene nogavice v svetlih barvah in drobni čevljički nalašč napravljeni pri po-sebnem umetniku čevljarju. Doma pa hodi vedno bosa, sedva samo če je to neizog' bno, sicer pa leži ali pa se-di in njene nožice slone na mehki bla-zini. Razume se, da so po vsem sta-novanju razgrnne melke preproge, v katere se pogreza noga. In če iztopi iz svojega avtomobila, morajo pogrni-ti nalašč za to nastavljeni služabniki pred njo po trotoarju mehke preproge, da ne stopi njena noga na trdo. Na odru pa lahko obenduje vsakdo njene noge. Igra namreč samo vloge, v katerih nastopa bosa, zdaj kot kmečka deklica, zdaj kot beračica ali ciganka. Njene noge so baje tako brezhibne, da se trgajo vsi kiparji za prednost, da bi smeli po naravi iz-klesati in upodobiti te drobne noži-ce. Do sedaj pa se ni posrečile še no-benemu, da bi mu bila Mona Delza zaupala tako delo, kakor edino veli-kemu Rodinu.

* Krvnik nasprotnik smrtne kazni. Da je krvnik nasprotnik kaz-ni, je gotovo nekaj izredno original-ne-ga. V tem oziru je zagrešil gosp. Deibler, francoski krvnik, pismo, ki ga gotovo ni enakega na svetu. V časopisu »Aktion« je bil napadel Ge-orge Téry Deiblerja in njegovo obrt, krvnik pa je sedel k mizi in pi-sal pozneje objavljen pismo: »Po-slali so mi dve številki časopisa »Aktion«, v katerem napada George Téry mene in moje sodelavce. V tem članku piše profesor filozofije, da se čudi, da se dobe v XX. stoletju še ta-ko živinski ljudje, ki opravljajo tako službo. Profesor bi bil storil veliko boljše, če bi bil napadal smrtno ka-zen, ne pa onega, ki jo izvršuje. Ko bi me ne bil tako brezobzirno žalil, bi mu z veseljem dokazal, da nisem prietaš smrtno kazni. Pa saj moramo

živeti vsi, kaj ne? Gospod Téry je žal pozabil, da je dolžan tudi meni, kakor vsakemu drugemu državljanu, spoštovanje. On pa me je razžalil na moji stanovski časti in zato ga bom tožil. Prav lepo se sliši, kako imenuje Deibler svoje služabnike, svoje sodelavce ali sotrudnike, naraščeno klasično in pa vredno Shakespearja, da ovekoveči ta izrek, pa se sliši iz ust krvnika beseda, da moramo vendar vsi živeti.

* Senzacionalna publikacija je uvodnik v časopisnem katalogu za leto 1911 prve avstrijske anončne pisarne. Njega ekscelenc gospod sekcijski šef dr. Viktor Mataja je dovolil imejteljema tvrde Maku Augfeldu in Emeriku Lessnerju, da smeta objaviti na uvodnem mestu časopisnega kataloga njih tvrde epohalno predavanje, ki ga je imel Njegov ekscelenc pred kratkem, namreč: »Reklama v trgovstvu«. Izpod njegovega znamenitega peresa je izšlo delo, ki vzbuja velikansko zanimanje v vsoljnim industrijskem in trgovskem svetu. Katalog sam ima, kakor vedno, zelo zanesljiv pregled dnevnih in periodičnih časopisov cellega sveta — knjiga, ki je zelo velike vrednosti za vsakega trgovca, da v nji kaj poišče.

* Železniška nesreča v Courville. Do večerja zvečer so zvečeli izpod razvalin ponesrečenih vlakov 10 mrtvih, gotovo pa je, da leži pod vlaki še več mrtvih in težko ranjenih, in da bo več ranjenec, ki leže v bolnišnicah, umrlo. O podrobnostih se izve še sledeče. Nekaj tovrstnih vlakov je zapeljal čez glavno progo, da se ogne ekspresnemu vlaku, pri tem pa je vozil tako počasi, da ga je ekspresni vlak, ki je prišel po glavni progi s hitrostjo 80 km, dohitel in od strani zadel v tovrstni vlak. Še tretji vlak pa je zadel v oba prejšnja, vendar pa se temu vlaku ni zgodilo nič drugega, kakor da je skočila lokomotiva s tira. Posledno hudo prizadet pa je bil ekspresni vlak. Mnogo vozov je bilo razbitih in se je vnelo, med njimi tudi jedilni voz, kjer je bilo ob času nesreče 19 potnikov, ki so se pa mogli vsi rešiti brez znatnejših poškodb. Reševalna dela so se takoj začela in so izvečeli izpod razvalin do polnoči 10 mrtvih in 10 težko ranjenih ter več lahko poškodovanih. Ravnateljstvo državnih železnic vrača krivdo na strojnika ekspresnega vlaka, ki ni pazil na signale in na postajena čelnika, ki je pripustil, da je zapeljal tovrstni vlak v tem času na glavni tir. Strojnik pa se zagovarja, da vsled dima, ki se je vlegel pred signale, teh ni mogel videti.

Za prihodnje občinske volitve.

Omenili smo že, da je postava, ki ureja občinsko volilno pravico v Ljubljani, jako težka in komplicirana. To postavo razume pač samo dober jurist, navaden človek pa ne. Kdor prečita samo postavo, še vedno ne ve, kako se bo vršila volitev, kakšne pravice in kakšne dolžnosti ima volilec, kaj sme in česa ne sme. Potrebna je bila poljudna, vsakemu razumljiva razlaga te težke postave. To željo je izrekel skoro vsak, kdor je postavo samo prebral, kajti skoro vsak je spoznal, da iz postave ne more razbrati pri čem da je. Taka poljudna razprava iz peresa temeljitega poznavalca novega zakona je ravnokar izšla pod naslovom »Volilski katekizem za ljubljansko občinsko volitev po novem občinskem in volilnem redu.« Ta knjižica sestavljena v obliki katekizma, to je v vprašanji in odgovori, podaja popolno, vsakemu lahko umljivo razlago nove postave o ljubljanski občinski volitvi. Kdor knjižico prečita, bo dobro in natančno in vsestransko poučen o celi stvari in bo zanesljivo vedel, kaj in kako mu je postopati. Knjižica je izšla v komisijski založbi »Narodne knjigarn« in velja samo 50 vinarjev.

Telefonska in brzojavna poročila.

Službena pragmatika državnih nastavljenec.

Dunaj 16. februarja. Odsek državnega zbora državnih nastavljenec je imel danes sejo, v kateri se je nadaljevala debata o predlogu poslanca Prochaska, ki zahteva časovni avanzma državnih uradnikov. Prochaska je svoj načrt obširno utemeljeval ter izvajal, da ni nobenih resnih težkoč, da bi se ta predlog iz nove službene pragmatike izločil in od vlade na podlagi posebnega pooblaštilnega zakona takoj uveljavil. Odgovarjal mu je minister Wickenburg, ki je poudarjal, da je vlada pripravljena, posamezne partije službene pragmatike izločiti in potem na podlagi posebnega pooblaštilnega zakona tudi po možnosti takoj uveljaviti.

Justični odsek.

Dunaj 16. februarja. Subkomite justičnega odseka je imel danes dopoldan sejo, v kateri se je nadaljevala debata o predlogi kuratelnega postopanja.

Tiskovni odsek.

Dunaj 16. februarja. Dne 23. t. m. ima tiskovni odsek sejo, v kateri se bo nadaljevala debata o novem tiskovnem zakonu.

Češki cesarski namestnik na Dunaju.

Dunaj 16. februarja. Danes je prišel sem češki cesarski namestnik grof Thun in je imel takoj dolge konference z vladnimi krogi. Kakor se čuje, veljajo te konference novemu začetku češko-nemških spravniš pogajanj, ki se naj začne zopet začetkom aprila.

Dreadnoughti se grade.

Dunaj 16. februarja. Vsled gotovosti, da bodo dovolile delegacije velikanske kredite za dreadnoughte, so na borzi silno poskočile akcije za orožarne. Samo akcije orožarne Škoda so poskočile na borzi danes za 525 K.

Turčija pred vojno?

Berolin, 16. februarja. »Deutsche Tageszeitung« poroča iz Soluna, da je tamošnja mladoturška stranka stavila vladi predlog, da naj takoj odpošlje Bolgarski in Grški ultimatum v katerem naj zahteva, da potegneta obe državi takoj vstaske čete iz Makedonije, sicer jima napove Turčija vojno. — V Carigradu vlada še ni odločena pač pa se mrzlično pripravlja na vojni pohod v Makedonijo.

Kuga v Aziji.

Berolin, 16. februarja. Iz Petrograda se poroča, da vlada po vsej Mandžuriji strahovita kuga. Po Mandžuriji so se ustanovile tajne organizacije Kitajcev, ki imajo namen, iz Mandžurije izgnati vse Evropejce. Kitajci prinašajo nalašč mrtvece, ki so umrli za kugo v bližini evropskih naselbin, da bi tako pregnali Evropejce. Bolniki v ruskih bolnišnicah, seveda samo Kitajci, pljujejo na ruske strežnike in zdravnike, da bi jih na ta način okužili. V Hulančenu je nastopilo kitajsko vojaštvo proti ondotnemu prebivalstvu, da bi preprečilo beg iz mesta. Prebivalci pa so vojaštvo prepodili s tem, da so metali v nje odrgane glave, roke in noge za kugo umrlih bolnikov. V Charbinu so zasledile ruske oblasti cela skladišča las, ki so bili odrezani za kugo umrlih ljudem in so bili namenjeni v Evropo.

London, 16. februarja. Vesti nekaterih listov, da se je pojavila kuga tudi že v Vladivostoku, so docela neresnične.

Rusija in Kitajska.

Petrograd, 16. februarja. Ruski listi poročajo, da bo vlada v kratkem predložila javnosti dokumente, ki dokazujejo, da nastopa Kitajska vlada vedno sovražnejše proti ruskim interesom. Ruska vlada namerava storiti najenergičnejše korake proti Kitajski in si poiskati zadoščenje.

V Italiji ni kolere.

Rim, 16. februarja. Italijanski znanjki minister je izjavil, da je vsa Italija popolnoma prosta kolere, in da so vse vesti, ki jih zahrbitno trošijo klerikali v svet, češ, da kolera v Italiji še ni ponehala, laž.

Poroka. Danes se je poročil e. kr. major g. Ivan Kramaršič z gđ. Miciko Jagodičevno, hčerko tukajšnjega trgovca g. F. M. Regoršeka.

Gospodarstvo.

— C. kr. priv. avstrijski kreditni zavod za trgovino in obrt. V svoji seji dne 14. t. m. je sklenil na predlog ravnateljstva upravni svet tega zavoda predlagati rednemu občnemu zboru dne 5. aprila t. l. razdelitev dividend za leto 1910 po 32 kron za delnico, to je 10% glavnice, glaseče se na 120.000.000 K, nadalje vložiti 1 milijon kron v izredni rezervni sklad, 400.000 K v pokojninski fond ter prenesti 1.882.000 K na račun izgube in dobička tekočega leta. Po dovršitvi teh transakcij ter ravno vrščega se povišanja glavnice bode znašalo lastno premoženje banke približno 250 milijonov kron, dočim se je stanje hranilnih vlog in drugih zavodu zaupanih denarjev v zadnjem letu zvišalo za skoraj sto milijonov, tako da znašajo po stanju zadnje bilance K 719.792.445/87.

— Zemljiško kreditne srečke (Bodenkredit). Pri večeršnjem zbiranju zemljiško kreditnih srečk prve emisije iz leta 1889. je zadel glavni dobiček 90.000 K serija 3516, št. 15, drugi dobiček 4000 K serija 2877, št. 95, po 2000 K pa sta zadeli serija 1007, št. 91, in serija 1807, št. 97.

— Glavna posojilnica v Mokronogu. Pred nekaj meseci se je v Mokronogu ustanovila nova posojilnica pod firmo: Glavna hranilnica in posojilnica v Mokronogu, katero je ljudstvo z veseljem pozdravilo, da se odkriža farovski jarma. Posojilnica je pod jako sigurnim varstvom začela delovati, in ob uradnih urah je bilo kaj veselo vrvenje okoli teh

prostorov, ran kakor običajno oboli paanja. Ker pa je ta denarni zavod v naprednih rokah, in dobro podkovan, ni bilo to delo všeč nekemu gospodu. Ta gospod je izkoristil ljubljansko »Glavno posojilnico« s Mokronogo, ter stvar slikal gotovim osebam kot bankrot, skrajno nevarno itd. Seveda da je bilo ljudstvo vsled tega lažnjivega preroka grozno razburjeno in vse je hitelo po denar in zopet po denar. Ta posojilnica trpi sedaj na ugledu in prometu, ker je ta »gospod« raztrosil neresnične vesti, ozioroma lagal v polni meri, ter tudi vedel zakaj. Trpi toraj škodo posojilnica in pa vlagatelji — to je pribita stvar! Sedaj je vprašanje: Kdo povrne škodo strankam in posojilnici radi obrekovanja? Nedolžne osebe bodo radi razširjenja te govorice romale celo pred sodnijo. Kdo jim bo kazni povrnil? Gospod, ki jih je v to pripravil, gotovo ne. Jazbec je skrit in samo poslušaj, kdaj pride lovec po koruzi, katero je obžrl in oškodoval. Sedaj pa, ko je jasno polje in povsod vse mirno, ostane le še vprašanje: Kdo pa je tisti »gospod« jazbec, ki se skriva in molči, ko mu preti poštena batina? Kdo pa je tisti, ki je trosil laž o glavni posojilnici v Mokronogu, da je v zvezi z ljubljansko, ter spravil ljudi v škodo. Kdo pa je tisti mož, ki sedaj tako lepo molči in prepušča svojim nedolžnim zapeljanim žrtvam hladnokrvno vso škodo, sitnosti in skrbi? Vse molči, vse molči; — a mogoče, da ga roka pravice vendarle doleti. Ako se to posreči, kar bi bilo pač želeto, potem bo preskrbljeno, da se temu gospodu temeljito navijajo ušesa, da bo pomnil vse svoje življenje.

— Oddaja semenskega krompirja. Lanska krompirjeva letina je bila na Kranjskem in sploh v južni Avstriji zelo slaba, mnogo čez zimo hranjenega krompirja je segnilo ali še gnije, zato bo letos snomladi prav gotovo pri nas pomanjkanje semenskega krompirja in bodo cene najbrž izredno visoke. Z ozirom na to okoliščino je podpisana družba nakupila v tujini več vagonov semenskega krompirja, ki ga bo mogoče oddajati no 9 do 10 K 100 kg z vrečami vred. Ta semenski krompir je različnih vrst, je dober za jed in za vsakovrstno gospodarsko porabo ter se v drugih deželah prav dobro sponaša. Ker je množina tega naročenega krompirja le omejena, zato bo mogla družba no označiti ceni le tista naročila izvršiti, ki jih dobi takoj, oziroma pravočasno. Običnam, podružnicam in kmetijskim društvom se priporoča skupna naročitev v celih vagonih, ker potem ne le vozina manj stane, ampak bo mogoče družbi nastaviti najnižje cene. Vsi kmetovalci se že sedaj opozarjajo, da bo snomladi semenski krompir težko dobiti in da bo cena prav gotovo znatno poskočila. Pravočasno dole naročitve se izvršijo v drugi polovici meseca marca ali v pričetku meseca aprila. — C. kr. kmetijska družba kranjska.

Smrt denarnega mogotca.

Šef dunajske bančne tvrde S. M. Rothschild, baron Albert Rothschild, je nagloma umrl. Dosegel je starost 67 let. Njegovo zapuščino cenijo na 500 milijonov, bržčas pa je zapustil mnogo več. Država bo dobila od te zapuščine svojih 20 milijonov. Umrl Rothschild je bil največji denarni mogotec v naši državi. Njegova moč je bila velikanska; bil je eden vladarjev na svetovnem denarnem trgu in takorekoč solastnik in sovladar avstrijske države. Rothschild je ime, ki je znano celo ljudem, ki komaj razločujejo stotak od tisočaka; preprosto ljudstvo označuje s tem imenom svoj pojem o bogastvu. Rothschild je bil tipični reprezentant tistega samopašnega kapitalizma, ki je specialno židovskega pokolenja, kakor je to šele pred kratkim potjasnil sociolog Werna Sombart. Tistega kapitalizma, ki brezstidno molze in dere in ki je pravi provzročitelj psihološki pač razumljivega a vzlele temu bedastega semitizma. Resnica je namreč, da ni vsak Žid lopov in slepar, marveč da je mnogo poštenih, častivrednih Židov; resnica je pa tudi, da je divjanje različnih Rothschildov provzročilo splošno veliko sovraštvo proti Židom. Kakor znano, so Rothschildi doma v Frankobrodu na Nemškem. Bogastvo te rodovine se je začelo, ko je stari Amšel Meyer Rothschild prodajal angleški vojni upravi nemške rekrute. Obogateli Rothschildi so se potem razkopirili po svetu. Ena rodovina živi v Londonu, druga v Parizu, tretja na Dunaju, četrta v Frankobrodu. Vsi ti Rothschildi so si dokopali velikanski premoženji. Zlasti pariški Alfonz Rothschild, je bil šenjalna denarna hijena. Zola ga je popisal v svojem romanu »L'argent«. Slava dunajskih Rothschildov se je začela pred dobrimi sto leti. V času vojske Avstrije proti Napoleonu I. je avstrijska država potrebovala mnogo denarja in preskrbel ga ji je Rothschild. Od tedaj je bil Rothschild

bankir avstrijske monarhije in je žel milijone in milijone. Rothschildi so financirali avstrijsko politiko in kri in žulji narodov so se stekali v njegovih blagajnah. Mnogo je dandanes kmetovskih posestnikov, ki pravzaprav garajo, samo da plačajo obresti dolgove, ki so intabulirani na njihovih hišah. Podobno je s avstrijskimi narodi, ki tudi plačujejo davke največ, da dobiva Rothschildov konsorcij obresti. Svojo moč in podkupljivost gotovih državnih mogotcev so znali Rothschildi vedno izkoriščati za svoje žepce. Ko je bil klerikalizem v evetu in na vrhuncu svoje moči, se je tudi Rothschildom najbolje godilo, državne blagajne so bile takrat prazne. Rothschild je dosegel, da je država njegovemu konsorciju prodala sedanjo južno železnico. Državo je ta železnica veljala 185 milijonov goldinarjev, Rothschild pa jo je dobil za 135 milijonov, dasi je takrat že prav lepo nesla. A ne samo, da je tako Rothschild samo pri kupnini profitiral 50 milijonov; izgovoril si je tudi, da sme polovico kupnine dolžan ostati in da mu od tega dolga ni treba plačevati obresti. Mnogo desetletij je ostal to polovico kupnine dolžan. Ko je Južna železnica potrebovala denar, je Rothschild dosegel za delničarje usodepoln preustroj. Uvedel je poleg delnic še prioritetne obligacije, ki se morajo najprej obrestovati, tako da pride še-le ostanek čistega dobička na delničarje, dasi ima Južna železnica velikanski promet in silno visoke tarife, ne more nikamor naprej, plačuje svoje uslužbence slabo, ne plačuje delničarjem ničesar in berači pri državi za pomoč. A kaj to mar Rothschildovemu konsorciju, ki ima v rokah prioritetne obligacije in vleče zanje milijone na obrestih. Milijone in milijone so Rothschildi profitirali pri Severni železnici, ki je zdaj državna last. Kako se dela, vidimo sedaj: Rothschild zida v Trstu dreadnoughte, ki jih bo država za drag denar od njega kupila. Pri tem porablja oklope, ki jih kot glavni lastnik wtkovskiših fužin vse dražje zaračunava, kakor bi se drugod dobili. Vsak posamezni človek čuti moč Rothschildovega denarja. Rothschild ima odločilno besedo v kartelu proizvajalcev železa in to je vzrok, da je železo v Avstriji veliko dražje, kakor drugod, dasi so delavske mezde nižje, kakor na Nemškem, ali na Angleškem. Rothschild je imel odločilno besedo v mnogih bankah in brežstevnih industrijalnih podjetjih, bil je v resnici na denarnem trgu mogočen kralj in dunajski listi leže pred njegovim mrtvaškim odrom na trebulu in ga kujejo v deveta nebesa, dasi je bil sicer skop in umazan in lakomen do skrajnosti. Res, da je tu in tam kaj žrtvoval v javne nadobrodne namene, vendar je v tem oziru še od daleč ne more primerjati s svojimi ameriški tovariši. Carnegie je sam več žrtvoval v enem letu za javne namene, kakor vsi Rothschildi, kar jih je bilo kdaj skupaj. Kako velika je bila Rothschildova denarna umazanost, je spoznati iz spominov bivše dunajske igralke Odilon. Ko je bila Odilon že poročena z Girardijem, je začel Rothschild z njo ljubezensko razmerje. Posledica tega je bila, da sta se Girardi in Odilonka ločila. Komediant je v svoji noblesi zagotovil svoji ločeni ženi letnih 10.000 K, ko pa je Odilonka zahtevala, naj ji tudi petkratni milijonar Rothschild toliko zagotovi, se je Rothschild — zmazal in ni ničesar dal. Še nasproti svojim otrokom je bil umazan; ko se je njegov sin hotel voziti na biciklu, mu je kupil star bicikelj, ki je bil za fanta prevelik, a vzlece temu ni Rothschild kupil novega kolesa. Hodil je pogostoma v klub šahistov, a tam ni nikdar nič izdal, nego le vzel eno smotko. Bil je sicer član jokaj - kluba, a med temi aristokrati se ni dobro počutil; ti so namreč kvartali precej visoko in takih iger se skopi Rothschild ni hotel udeležiti. V zadnjih 15. letih je Rothschildova veljava nekoliko ginevala. Nastale so namreč velike banke, v katerih je koncentriranega toliko kapitala, da posamični bankir ne more več z njimi konkurirati. Rothschild je to občutil z jezo, ko bivši finančni minister ni oddal njemu razprodaje novih drž. papirjev, marveč konsorciju, kateremu stoji na čelu poštna hranilnica. Takrat je izrekel Rothschild ošabne besede, da s »firmo Avstrija« ne dela več kupčij. Toliko krepkeje pa se je oprijel »firme Ogrska«, ki je v največji denarni odvisnosti od Rothschildovega konsorcija. Dandanes so v rokah posamičnikov že vsa večja premoženja, kakor je Rothschildovo. Američani Gould, Rockefeller, Carnegie, Londonec Cassel na pr. imajo dosti več milijonov, kakor jih je zapustil Rothschild, a vsi ti so z dejavnji pokazali, da imajo o dolžnostih, ki jih nalaga bogastvo, vse drugačne pojme, kakor jih je imel sedaj umrl Rothschild.

Takih značilnih potez iz Rothschildovega življenja bi se dalo mnogo navesti.

Izjava. *)

Ker zopet krožijo govorice, da nisem lastnica trgovine Seidej-Strnad, marveč da stoji za mojim bratrom g. J. S. Benedikt, izjavljam da sem trgovino kupila in plačala in sem torej jaz edina nje lastnica. Proti razširjevalcem zlobne govorice pa bodem najstrožje sodnijsko postopala.

V Ljubljani, 14. febr. 1911.

M. SEDEJ - STRNAD,

modni salon I. vrste

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor dolga zakon.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Rasto Pustoslavšek.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dunajske borze 16. februarja 1911.

Ratežbeni papirji.	Denar	Blagov
4% majeva renta	93—	93 20
4% srebrena renta	97 05	97 25
4% avstr. krona renta	92 95	93 15
4% ogr.	91 60	91 80
4% kranjsko deželno posojilo	94—	94—
4% k. o. češke dež. banke	94—	95—

Srečke.	213 00	2 9 00
Srečke iz l. 1860 1/2	306—	312—
„ l. 1864	155 75	161 75
„ l. 1868	259 50	265 00
„ l. 1872	266 25	269 25
„ l. 1876	252 75	258 75
„ ogrske hipotečne	338—	348—
„ dun. komunalne	53 75	54 75
„ avstr. kredite	92 25	96 25
„ ljubljanske	88—	94—
„ avstr. rdeč. križa	55 50	61 50
„ ogr.	38 75	4 75
„ basilijske	257—	260—
„ turške	257—	260—

Belice.	475—	487—
Ljubljanske kreditne banke	674 75	675 75
Avstr. kreditnega zavoda	564—	565—
Dunajske bančne družbe	114—	115—
Južne železnice	744 25	744 25
Državne železnice	782 25	783 25
Alpine-Montan	273—	274—
Češke sladkorne družbe	285 00	288—
Živnostenske banke	11 76	11 39

Valute.	117 27	117 47
Cekini	94 95	95 10
Marki	94 10	94 70
Franki	253 00	254 50
Libri		
Rubliji		

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 16. febru. rja 1911.

Termín.

Pšenica za april 1911	za 50 kg 11 76
„ „ maj 1911	za 50 kg 11 51
„ „ oktober 1911	za 50 kg 10 12
Rž za april 1911	za 50 kg 6 30
„ o za za maj 1911	za 50 kg 5 82
Oves za okt ber 1911	za 50 kg 8 18
Oves za april 1911	za 50 kg 8 68

Effektiv.

Neizpremenjeno.

„Adrija“.

Drogerija in fotomanufaktura.

Oblastveno dovoljena 2798

prodaja domačih zdravilnih zelišč ter strupov za lovske in tehnične namene.

B. Čvančara

v Ljubljani, Šelenburgova ul. 5

priporoča svojo izbrano zalogo

vseh sredstev za osrbo in ojačenje otrok v nežni mladosti — raznovrstnih tu in izozemskih parfumov in sredstev za olupšanje polti ter ima poseben oddelek za fotograf. potrebačine in aparate.

Temna delavnica na razpolago.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto

Somišljenikom narodno-napredne stranke!

V petek, dne 3. t. m. so bili razporejeni volilni imeniki za bodoče občinske volitve v mestni svet. Z razporejenjem imenikov se začne tudi takoj reklamacijska doba. Somišljenike prosimo, da si gredo pogledat imenike, da se prepričajo, če niso sami ali pa mogoče kak drug naš prišast izpuščeni iz volilne liste, da se jih takoj rekla mira.

Vsa pojasnila glede reklamacije daje tajništvo narodno-napredne stranke, ki uraduje vsak dan od 9. do 12. dopoldne in od 3. do 5. popoldne v Vollovi ulici št. 10, I. nadstropje.

Centralni volilni odbor pa je strankam na razpolago vsak dan od pol 8. do pol 9. zvečer in daje vsa pojasnila, ki se tičejo bodočih volitev in vodi vso reklamacijo.

Izvrševalni odbor narodno-napredne stranke v Ljubljani.

Poslano.

Glasba mi še doni po ušesih,

ples je bil prekrasen. Ali bojim se, ker sem bil vroč, ko smo šli in jutri bom prehlajen. Ana naj mi jutri navsezgodaj prinese škatlico sodenskih mineralnih pastil — toda pristnih Fayevev in ne kakšnih ponaredb. Fayeve sodenice katarju niti ne daje se razviti in mislim, da me tudi sedaj ne puste na cedilu. Škatlica stane samo K 1.25

Generaino zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. Th. Guntzert, c. kr. dvorni založnik, Dunaj IV. 1, Grosse Neugasse 17.

Želodčne kapljice lekarnarja C. Brady, preje Marijceljske kapljice imenovano, z Marijceljsko Materjo božjo kot varstveno znamko

so najboljšje že več nego 30 let preizkušeno sredstvo proti prehladnim težavam vsake vrste, gorčici, telesnemu zganju, želodčnim bolečinam, tvoritvi kisline itd. Varujte se enako glasečih se ponaredb in petvorih ter pazite na poleg stoječo varstveno znamko s podpisom

Specialiteta, edina slovanska ura za telovadce. Dobi se samo pri tvrdki Ljubljana H. Suttner Ljubljana Mestni trg Sv. Petra cesta

Volilski katekizem za ljubljansko občinsko volitev po novem občinskem in volilnem redu. Knjižica v ponk volilcem in volilkam. Cena 50 vinarjev. Komisijska založba Narodne knjigarne v Ljubljani.

Mnogo gospoda dr. Ignatieff, Tirnovo.

Gospod J. Serravallo, Trst.

Z ozirom na delovanje in moč Vašega Serravallovega kina-vina z železom imam čast Vam naznaniti, da ono zaseda svoje mesto v terapijki, ker je krepi in organizem obnavljačjo pripomoček in je kakor sem jaz izkusil v svoji klijenteli, dobro zdravilo za nekatere bolezni n. pr. za malokrvnost, za razne šibkosti in druge nadloge organizma. Nazadnje je tudi lahko užiten, kar je tudi znamenito. Z eno besedo: z njim sem jako zadovoljen v svoji praksi in kjer je potreba, ne zamudim pripisati Serravallovega kina-vina z železom.

Tirnovo, 12. oktobra 1909. Dr. Ignatieff.

Dr. J. Z., zobozdravnik, Moravska Ostrava. Natančno in temeljito sem preizkusil Vašo ustno vodo in Vaš zobni prašek, ki ju že dolgo rabim sam kakor tudi moji bolniki, zato Vam z veseljem izražam svoje mnenje: Ustnih vod in zobnih praškov se nahaja veliko, toda v resnici dobrih je zelo malo. Bolniki naj se torej poslužujejo le onega sredstva, o katerem je preizkušeno in večletna raba izpričala, da je v resnici dobro. In ta je: Seydlitz.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las deluje najboljšje priznana Tanno-chin tinktura za lase

katera okreduje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. I. sklenjena z navodom 1 kremo. Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinske vin, specialni lot, naj neših parfumov, ki-urgitskih obvez, svežih mineralnih vod itd. Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Ruzova cesta št. 1.

polg novozgrajenega Fran Jožefovega jubi. mostu 169 V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani bolniških blagajin južne železnice, c. kr. tobačne tovarne in okr. bolniške blagajne v Ljubljani.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 13. februarja: Ana Umek, zaebnica, 74 let, Križevniška ulica št. 9.

Dne 14. februarja: Valentin Vidic, čevljar, Poljanska cesta 60. — Vera Valenta, poštnega sluge hči, 1 leto, Cegnarjeva ulica 10. — Valentin Tomé, sin tovarniškega poslovalca, 7 dni, Kolesniška ulica 10. — Ivana Mohar, hči vpojenega sprevodnika južne železnice, 1 mesec, Radeckega cesta 1.

Dne 15. februarja: Matilda Sušnik, hči železniškega sluge, 1 leto, Dolenjska cesta 23.

V deželni bolnici: Dne 13. februarja: Fran Mihelič, pripeljač južne železnice, 37 let. — Ivan Šmeje, delavec sin, 2 leti.

Meteorološko poročilo.

Vreme nad morjem 300-2.	Srednji uralni tlak 734-9 mm				
čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrot	Nebo	
15. februarja	2. pop. 748.5	-0.5	sl. jizah.	del. oblak.	
9. zv.	749.0	-3.6	sl. vzhod.	oblačno	
16. februarja	7. zj. 748.9	-7.7		jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 4.4°, novej. -0.2°. Padavina v 24 urah 0.0 mm

Zahvala.

Za mnoge ustmene in pismene dokaze odkritosrčnega sočutja ob smrti preblage, nepozabne tete, visokorodne gospe

Elizabete Gandini pl. Lilienstein

kakor tudi za častno udeležbo pri pogrebu izreka srčno zahvalo

Welkhard Gandini, c. kr. dež. sodni svetnik.

Rudolfovo, 14. februarja 1911.

Proda se na Vidmu

obstoječe iz njiv, travnikov in gozda dobro zaraščenege z vsem gospodarstvom: skrim poslopjem. V hči se nahaja gostilna. Lež pri okrajni cesti. Izve se na Vidmu pri Lukovici. 582

Velika banka išče

agente in preprodajalce dovoljenih in garantiranih srečk proti dobri proviziji. Slovenske ali hrvaške ponudbe je poslati na S. Horváth, Budapest, Báthory uteza 5.

Kaaaj? ... Papa je dovolil! Saj je Jacobi —

Antinikotinske cigaretnice! 601 Pristne samo v cigaretnem zabojčku z imenom JACOBI! Vsak karton ima zelo zanimive rentgenove slike.

Naznanilo. Cenjenim svojim naročnikom in slavnemu občinstvu naznanjam, da sem svojo delavnico preselil

v Bohoričevo ulico 3.

Sprejemam tudi sodarskega vajenca.

FRAN BERNOT, sodar v Ljubljani.

Krasna umetniška reprodukcija v več barvah . . . znamenite Groharjeve slike . . . Primoža Trubarja ustanovitelja slovenske književnosti visoka 66 cm in široka 55 cm je najlepši okras vsake slovenske hiše. Ta reprodukcija je sploh najlepša in najdovršenejša kar jih imamo Slovenci. Cena s pošto K 3.20.

Dobiva se v NARODNI KNJIGARNI v Ljubljani, Prešernova ul. 7.

Španski bezeg

Razočarljiv doja prirodni vonj svežega španskega bezga. Gvotlične kapljice brez alkohola v svetilnikih. En atom zadostuje. — Cena K 4.—

Juri Dralle, Hamburg in Podmokli n. L.

Pivovarna Mengeš

JULIUS STARE

Ustanovljena leta 1818. Ustanovljena leta 1818.

Zaloga v Ljubljani,

Metelkove ulice šte. 19

priporoča svojo izborno vležano marčno, dvojno marčno in bavarsko pivo v sodčkih in steklenicah.

Telefon šte. 248. Telefon šte. 248.

Razglas.

Pri podpisnem mestnem magistratu se bodo vršile zaradi oddaj raznih del in dobav za novo zgradbo državne obrtne šole javne ponudbinske razprave in sicer za oddajo: naprave strelodvodov in električnih zvonil dne 20. februarja t. l. slikarskih del dne 21. februarja t. l. pleskarskih del dne 22. februarja t. l.

vsakokrat ob 10. uri dopoldne v pisarni mestnega stavbnega urada. Nacrti, proračuni, pogoji in drugi pripomočki so razgrnjeni v pisarni stavbnega vodstva državne obrtne šole vsak dan od 8. do 12. dopoldne in o 2. do 6. popoldne na vpogled.

Ponudbe opremljene s 5% vadijem od preračunjene skupne ponudne svote, v kateri h je navesti posamezne in preračunjene cene v številkah in besedah, je izročiti v zapečatenih zavitkih do določenega časa. Na ponudbe, kater ne bodo povsem ustrezale razpisanim predpisom ali katere bi se pogojno glasile ter na ponudbe, katere bi prekasno ali celo naknadno vložene bile se ne bod oziralo. Mestni magistrat si pridržuje pravico delo oddati tudi drugemu neg najnižjemu ponudniku.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 9 februarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik Laschan I. r.

CROATIA

zavarovalna družba v Zagrebu.

Ustanovljena l. 1884. Telefon 25-94.

Podružnica v Trstu, Corso 1.

Centrala: Zagreb, v lastni hiši, vogal Moravske in Preradovičeve ulice.

Glavna zastopstva: Osijek, Reka, Sarajevo, Novi-sad, Ljubljana.

Ta zdruza prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

- 1) Na življenje
 - 1) Zavarovanje glavnic za slučaj doživljenja in smrti.
 - 2) Zavarovanje dote.
 - 3) Zavarovanje življenjske rente.
- 2) Proti škodi po požaru
 - 1) Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarnih).
 - 2) Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.).
 - 3) Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.).
- 3) Zavarovanje steklenih šip.

Natančnejše informacije da podružnica „Croatiae“ Trstu, Corso št. 1, I. nadst. . . odnosno glavno zastopstvo „Croatiae“ v Ljubljani . . . tvrdi Kmet in Slivar

198 Zadržno imetje v vseh delih značalo je leta 1909:

Od tega temeljna glavnica	K 2,110,210-00
Letni dohodek, premije s pristojbami	K 800,000-00
Izplačane škode	K 1,117,830-03
Splošni posredovalni in akvizitorni se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.	K 2,023,103-48

Za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočeno **črno dal-**
matinsko vino 233
Kuč
najboljše sredstvo.
4 steklenice (5 kg) franko K 4.—.
Br. Novakovič, Ljubljana.

Hiša v Višnji gori št. 84
s pekarijo

se proda, ali da v najem.
Stoji na najlepšem prostoru, pripravna
tudi za vsako drugo obrt ali za kakšnega
penzionista. — Pojasnila daje **Franc**
Zupančič, gostilničar v Ljubljani,
Dolenjska cesta, ali pa mestni žu-
pan v Višnji gori. 565

Predilnica za bombaževino išče
spretnega, zanesljivega oženjenega 578

ključavničarja

ki je obenem vajen tudi kovanja, pre-
laganja cevi, popravljanja stroj v, torej
dobro izurjen v vseh v to stroko spa-
dajočih delih. Sprejme se proti pred-
ložitvi izpričeval ob dobrem plačilu in
prostem stanovanju z uporabo vrta.
Ponudbe pod „**spreten ključavni-**
čar“ na upravnishvo „Slov. Naroda.“

Dve hiši naprodaj
v Planini pri Rakeku.

Radi smrti soproga prodam vse
posestvo, katero obstoji iz dveh hiš
in precej zemljišča (vrti in travniki);
v eni hiši se nahaja dobro vpeljana
gostilna z žganjetocem in trafiko,
druga hiša takoj zraven pa je jako
pripravna za vsako obrt, bodisi za
prodajalno ali za rokodelstvo.

Nadaljna pojasnila daje **Alojzij**
Žnidaršič, gostilničar „pri Novem
svetu“ v Il. Bistrici, ali pa E. Chri-
stof v Planini pri Rakeku. 562

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznvrstnejših kombina-
cijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na
doživetje in smrt s manjšajočimi se
94

„SLAVIJA“
vzajemne zavarovalne banke v Pragi. —
Reservni fond K 48.812.797 — Isplata odškodnin in kapitala K 100.356.660 —
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseslovi slovensko-narodne uprave.
Vsa posojila daje
čigar pisarne so v
lastni bančni hiši
v Gospodski ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škodo cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatno
podpore v narodne in občnkoristne
namene.

Ta inserat

Je važen za vsakega človeka in tudi vedeti morate, ako polagate važnost na higieno svojega telesa, da je
v vsaki hiši neupeljivo kako razkuževalno sredstvo. Večkrat se dogajajo bolezni (škrlatica, vročinska bolezen,
kolera, koze, ošpice), ranitve, nalezljiva bolezn in opekline; za de-infekcijo pri bolnikih, za antiseptične obveze
ran, oteklin, za irigacijo za dame in v varstvo pred nalezljivimi boleznimi, za stalno rabo pri vseh vrstah desinfekcij
in pri odpravljanju neprijetnega duha je najolj pripraven znanstveno mnogokrat preizkušeni in po vsem svetu
za najboljšo razkuževalno sredstvo sedanosti znani

Lysoform

ker učinkuje hitro in zanesljivo, ker ga vsakdo brez nevarnosti lahko rabi, ker prijetno aromatično diši, kaže
ne razdražuje (kakor druga desinfekcijska sredstva) in ker je naposled jako poceni, ga skoro vsi zdravniki
priporočajo in v vsaki hiši radi rabijo. V originalnih steklenicah (zeleno steklo) z navodilom vred se ste-
lenica s 100 grami za 80 vinarjev dobiva po vseh lekarnah in drogerijah monarhije. Poizkusite
enkrat! Pomnite, da lysoform hitro in zanesljivo odstrani zoperni vonj in pot!

NOVO! lysoform s poprovo meto

v steklenicah po K 1-80. Ohranja zobe, daje ustom prijeten okus ter hitro in zanesljivo odstrani dihanje iz ust.
Poučno brošuro „Gesundheit und Desinfektion“, ki jo je spisal odličen zdravnik, vam pošlje
kemik Hubmann, Dunaj XX., Petraschgasse 4, znanstveni referent izdelovalnic lysoforma, in sicer
tako gratis in tranko, ako pišete ponjo.
Gospodom zdravnikom vzorci in literatura vsak čas gratis in franko. 600

Kontoristinja

se takoj sprejme. Ponudbe s prepisi
spricel, kakor zahteve pri pro-tem
stanovanju in hrani na **Edmunda**
Kotzebka v Kranju. 581

Vajenca

za trgovino s papirjem in galanterijo
sprejme
Fr. Jglič, Ljubljana, Mestni trg.

Gospod

ki me je kaj do zdravega
negovanja las in zlasti boče
odpravit prihlaj in osvetlje
ter pospeševati rast las, rabi
dosledno 526
Zay-rum
s konjickom
(znamka konjickom)
Bergmann & Co. Dečun n. L.
v steklenicah po 2 K in 4 K.
Dobiva se po vseh lekarnah,
drogerijah, parfumerijah in
brivnicah.

Zabiška zadruga pri Il. Bistrici
želi prodati nekoliko gozda

v katerem se nahaja največ bukovine, n pr.
za žaganje in za drva. Nahaja se okoli 3000
stabal za na žago, drugo za drva. Nekaj je
tudi jelševine, cera, hrasta, črnega gabra in
lipe. — Prodaja se ta gozd na 7 delov (I,
II, III, IV, V, VI, VII in VIII) in je cena za ku-
bični meter od 26 cm do 30 po K 6.—, od
30 do 40 po K 7-50, od 40 naprej po K 4-50.
Drva cepljena I. vrste po meter K 28, obla
od 10 cm do 16 cm K 1-80 in od 6 cm do
10 cm K 1.—. Hrasti, jelše, lipe in gaber po
dogovoru, ker tega ni toliko. Pod gori
navedenimi cenami se ne prodaja, oziralo se
bo pa na najugodnejšo ponudbo. — Odpadki
vseh vrst za drva so po 80 h kubični meter
— Pot od gozda iz Zabič napravljata sama
zadruga Zabič vsako leto enkrat, tako da
bo v dobrem stanju. — Les iz gozda izvo-
ziti se mora v štirih letih. Ponudbe (oferti)
opremljene za vsak del gozda z jamščino
(kavcijo) K 150, se morajo do 28. 1. m.
vložiti na združenega župana Zabič, p.
Ilirska Bistrica, Metranjsko. 546

NARODNA TISKARNA

V LJUBLJANI

se priporoča

v izvršitev vseh tiskarskih del, kakor: časopisov, knjig,
tiskovin za urade, hranilnice in posojilnice, cenikov, okrožnic,
jedilnih listov, mrtvaških listov, računov, kuvert, vizitnic itd.

Istotam izhaja dnevnik „Slovenski Narod“, tednik
„Slovenski Dom“ in mesečnik „Ljubljanski Zvon“.

Telefon šte. 85.

Telefon šte. 85.

Sagrada Barber

**kolodoc krepčujoče
- odvajalne pastilje -**

čistilno prečiščene, učinkujejo gotovo, hitro in urejvalno. Pristne samo
z imenom Barber. Škatljice po 70 v in K 2-40.
Lokarna „Heil. Geist“, Dunaj 1., Operng. 16.
Edilkevano s c. kr. državno odliko.

Pazite na
BARBER
ime Barber!

Briljanti na obroke!

Vsak, ki pošlje K 15,- dobi takoj pristen 14 karatni zlat veržični prstan c. kr. punciran, okoli 4 grame težak. Dalje pristen briljantni prstan najmodernejše oblike. 2 briljanti in safir za K 150,- tudi na obroke po najbolj najugodnejših pogojih 4 K mesečno. Pošlje se tudi lahko po povzetju zneska K 15,-. Pošlje se na vse kraje. Debelost prsta naj se navede v milimetrih ali pošlje prstnega papirja.

R. LEONER, Brčlava, (Lundenburg) Moravske.

Upoštevajoč naraščajoče treznostno gibanje in ustrežajoč tozadevno izraženim željam je sklenilo podpisano vodstvo v svojih sedaj izpraznjenih pritličnih prostorih, na levo od
v vhoda iz Frančiškanske ulice odpreti

brezalkoholni oddelek gostilne.

Otvoritev v nedeljo 19. februarja ob 4. popoldne z malo slovesnostjo. Dobivala se bodo gorka in mrzla jedila, mleko, kava in čaj po nižjih cenah ter raznovrstno sadje. Postržnina (napitnina) se ne bo sprejemala. — Oaam, ki žele imeti obed in večerjo brez pijače, se priporočamo za stalno naročbo. Dobival se bo tudi zajetek. 590 Za obilen obisk se priporoča
vodstvo hotela „Union“.

Prvi slovenski
fotografski atelje
D. ROVŠEK
v Ljubljani
Kolodvorska ulica 32 a.
Ustanovljen leta 1890.

Kolesarjem = v znanje! =

Kdor si hoče ohraniti svoje kolo v dobrem stanju, za časa rabe pa se ogniti mnogim stroškom, pusti naj svoje kolo v zimski seziji skrbno pregledati, očistiti ter v primerno temperiranem prostoru shraniti. Vse to preskrbi proti mali odškodnini, primeren prostor pa da na razpolago **brezplačno** tvrdka

K. ČAMERNIK
špecialna trgovina s kolesi in njihovimi posameznimi deli
Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Naznanilo preselitve.

Prodajalna pisarna šentjanskega premogovnika
430 se je danes preselila
v II. nadstropje hiše gosp. Urbana Zupanca,

Križevniška ulica šte. 8.

Pri nakupovanju blaga za obleke zahtevajte povsod blago, ki ima napis:

ZVEZDNA TRANINA

in varstveno znamko zlate repate zvezde. ZVEZDNA TRANINA je zanesljivo in trpežno bombažno in platneno blago, za moške in ženske obleke, srajce in razno drugo perilo. — Zahtevaj vsak v lastno korist od vsakega trgovca le:
ZVEZDNO TKANINO z znamko zlate repate zvezde!

ANTON BAJEC

umetni in trgovski vrtnar
naznanja sl. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov
cvetlični salon
Pod Trančo. 242
Velika zaloga suhih vencev.
Izdelovanje šopkov, vencev, trav v itd.
— Okusno delo in zmerne cene.
Zunanja naročila točno
Vrtnarija
na Tržaški cesti 34.

Kavarna LEON

na Starem trgu št. 30
je kakor navadno
vso noč odprta.
Za obilen obisk se priporočata
Leon in Fani Pogačnik.

Ne kupujte nič drugega proti

kašlju

hrupavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in oslovskemu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve prsne karamele

s „trema jeklami“

5900 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov jamčuje gotov uspeh.

Zavitek 20 in 40 vin, škafija 60 vinarjev. Prodaja jih:

v Ljubljani:

Ubal pl. Trnkoczy, lekarna. Rih. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Deželna lekarna. Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Čizmar, lekarna. Ant. Kane, drogerija. B. Cvancara, drogerija „Adrija“.

Daniel Pir, lekarna. Jdrja. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijačič, lekarna. Novo mesto. Jur. Rus, lekarna pri Mar. P. V. pava. Milan Wach, lekarna. Medika. A. Reblek, lekarna. Radovljica. Hinko Brečič, lekarna. Litija. Karel Šavnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Baccaric, lekarna. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych, lekarna v Sk. Loki. Mr. H. Reblek, lekarna. Trzin. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice. V. Arco, trgovec, Senožeče.

Ustanovljena leta 1882.

Ustanovljena leta 1882.

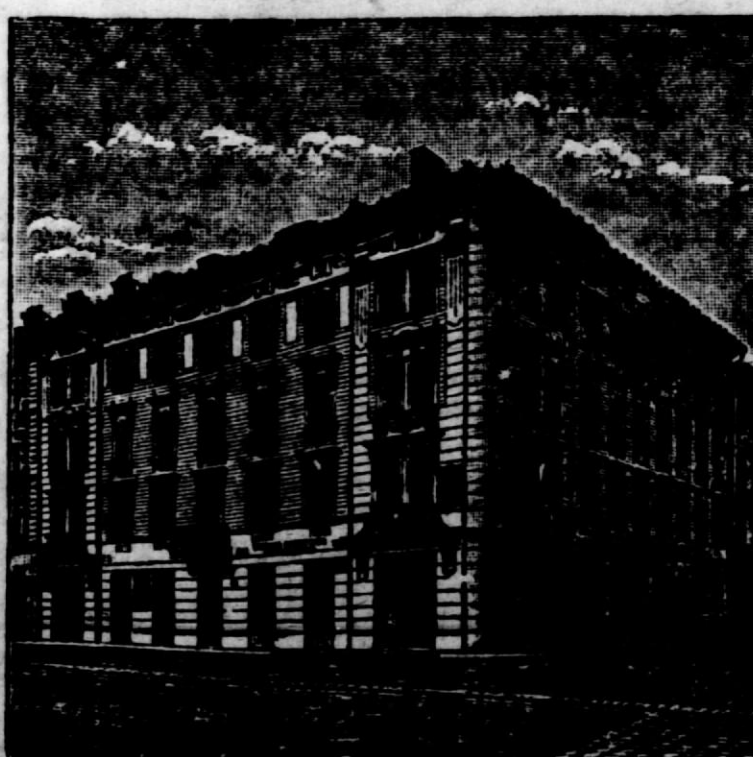
Rezervni zaklad Stanje hranilnih vlog
nad pol milijona kron. dvajset milijonov kron.

Kmetska posojilnica

registrovana zadruga ljubljanske okolice registrovana zadruga z neomejeno zavezo z neomejeno zavezo
v lastnem zadružnem domu v Ljubljani Dunajska cesta šte. 18
obrestuje hranilne 4 1/2 % brez odbitka rent-vloge po čistih .. nega davka. ..

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dneva dviga.

Posojuje na zemljišča po 5 1/2 % brez amortizacije ali na amortizacijo po dogovoru.

Eskomptuje trgovske menice.

Upravno premoženje v letu 1910 K 20,500.000.—

Denarni promet v letu 1910 K 100,000.000.

Fr. Čuden

urar in trgovec
Ljubljana
131 samo
Prešernova ulica št. 1.

Poročni prstani

v zlatu, močni, na trpežnosti neprekosljivi, par od 7 K naprej.
Največja zaloga stenskih ur.
Cenik s koledarjem tudi po pošti zastoji.

Na debele in drobno po nizkih cenah priporočam svojo bogato zalogo

trgovino

z galanterijskim in vseh vrst kramarskim blagom in pleteninami.
Devocionalije in vse vrste blago za božja peta.
Tvorilna zaloga kranjskih glavnikov.

Anton Škof

Ernest Jevnikarjev naslednik
Dunajska cesta, v hiši gostilne št. 6.